

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny. Inreg. in Reg. Publ. Periódice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

ARAD, ANUL 53. No. 174.
1938. augusztus 7., vasárnap.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

LAOKOON

IRTA: SZÁNTÓ GYÖRGY

Évek óta minden hirt elolvasok a pápáról. Ott ülök várakozva rádiómnál is, ha tudom, hogy mikor fonok elhozzák hozzám a hangját. Feszült figyelemmel lesem ezt a „vox humanat“, minden ideggyöngyvel érzem, hogy nem egy pápa beszél, hanem a pápa. Elődeinek nevét sem igen tudtam. De ennek a szent aggastyánnak első megnyilatkozásaira is fel kellett figyelnem. Amikor a rádiót felszereltette a Vatikánba és vásároltatott két autózsirorepülőgépet, azt mondták; modern pápa, megérti a kor szavát. Én láttam, hogy nem a technikában érinti meg a korszellemet, magasan fölötté jár ő a repülőgépeknél ennek és messzebbre hatol majd a hangja, mint a rádióé. Az eucharisztikus kongresszuson megrendülve hallgattam Pacelli bíbornok két szózatát. Éreztem, hogy nemcsak szónoki remek, amilyenek egy században alig teremnek, de a szent aggastyán szelleme, nagy szíve és hatalmas vétója sugárzik át azok minden mondatán. És Pacelli idézte is. — Szeressük korunkat, — mondotta Őszentsége, — mert minden koroknál nehezebb benne igaz embernek lenni. Legyünk hálásak az időnek, hogy ezt a legsúlyosabb próbát engedni megállanunk. És az elmúlt napokban mélyen megindulva olvastam, hogy a szent aggastyán fejét tenyerébe hajtva, percekig zokogott a quirináli követ előtt, amikor a legújabb olasz gyűlöletörvényről beszélt neki. Ezt a képet láttam. Ott van a Sixtusi kápolna falán, kissé töredezetten, de mégis mindennél hatalmasabban. Michelangelo nevű festő műve, Jeremiás prófétát ábrázolja.

És Michelangeloról eszembe jut Strindberg lefélésebb történelmi miniatürje. Ez is egy pápáról beszél, ama II. Gyula pápáról, aki Michelangelo legnagyobb mecénása volt. Strindberg miniatürje azt a pillanatot ábrázolja; amikor a szépségnek ez a főpapja térdreborul a frissen kiásott Laokoon-szoborcsoportozat előtt és hangosan felzokog az antik szépség láttán. Vagy az emberi szenvedés klasszikus megtestesülésén. A háttérben pedig felsötétlik egy zordon német szerzetes csuhája: Luther áll ott a fanatizmus fenyegető felkiáltója: jele gyanánt és meggyűlöli Rómát, amiért az szeretni tudja és szeretni meri a szépséget, minden földi dolgokon túl és mégis megtestesítve.

Strindberg miniatürje óriási freskóvá növekszik előttem. Michelangeloi nagyságban vetíti elénk a szépség főpapját, amint felzokog nemes extázisában és ime, most a szeretet főpapjának zokogását hallottam, amint a legújabb gyűlöletörvény kigyóit látja a szenvedő emberiség törzse és tagjai köré csavarodni. A háttérben pedig ismét egy zordon fanatizmus csuhája barnállik, úgy, mint akkor. Nem tudom, megérti-e Mussolini a történelmi analógiákat? Ha igen, ez a szobor és ez a freskó világosan beszél. Ha pedig nem akarja meglátni a rajtuk felizzó „Mené, mené, tekel ufarzin“ betűit, akkor itéletet mondott önmaga felett. Mert aki hatalmas népeket vezet, annak nyitva kell legyen a szeme az ilyen kozmikus nagy analógiák számára.

Népek és fajok vonaglanak ma szerte a gyűlölet kigyóinak halálos ölelésében. Nemes emberi arcuk vonásai eltorzulnak a kintől, izmaik megmerednek a végzetten folyó szörnyű birkózásban. János látomásai egyre élesebben rajzolódnak ki a földrészek és tengerek felett, a regények helyét a biblia foglalja el mindenki kezében, elhomályosítva erejének fényével a könyvtárakat. A próféták könyvei és az evangéliumok egyre egyszerűbb, egyre előbb valósággá válnak, megtisztítják az élet zürös értelmét körülöttünk és bennünk. A szeretet és szépség vallása egyre jobban egy táborba tömöríti azokat, akiknek meg kell küzdeniük az Antikrisztussal. Egyre inkább megtanítják a kor szörnyű súlyának elviselésére azokat, akik hinni akarnak az Ő országának elövetelében. És a gyű-

A kisantant és Magyarország viszonya lesz a bledi konferencia fő témája

Tanácskozások indulnak a megneemtámadási szerződés létrehozásáról

Budapest. A „8 Óraj Újság“ jelentése szerint az augusztus 20-án Bledben kezdődő kisantant értekezleten nagy szerepet játszik a kisantant Magyarországhoz való viszonyának rendezése. Hír szerint szóba kerül ezen a megheszelésen Magyarország katonai egyenjogúságának ügye is. A cikk szerint diplomáciai körökben arról is beszélnek, hogy esetleg a kisantant és Magyarország között tanácskozások indulhatnak meg, támadást-kizáró egyezmény megkötéséről. Ezzel egyidejűleg meg-

történik Magyarország katonai egyenjogúságának elismerése, vagyis a békeszerződések katonai korlátozásai megszünnének. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Imrédy Bélát néhány hét előtt, római tartózkodása során, Mussolini miniszterelnök tájékoztatta Bulgária és a balkán szövetség tanácskozásairól. Emlékezetes különben, hogy Mussolini az azokban a napokban mondott pohárköszöntőjében Magyarország és a kisantant, különösképpen Jugoszlávia közeledését, lehetségesnek és célszerűnek tüntette fel.

Amerika is segít Runciman lord munkájában

A Kinsky grófi-család vendége Morvaországban az angol politikus. A hágai döntőbíró elé viszik az amerikai szlovákok a pittsburgi szerződés ügyét

Prágából jelentik: Runciman lord szombaton délután az angol követségen találkozott Hugh Wilson amerikai nagykövettel, akivel hosszú időn át beható megbeszélést folytatott. A nagykövet ezután elutazott. Prágai politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak a tárgyalásnak, mert híre jár, hogy Wilson esetleg közvetítő szerepet fog játszani Berlin és az angol küldött ség között.

Runciman különben a mai napon folytatja tárgyalásait a szudetanémetek kiküldöttével, majd délután gépkocsin Morvaországba utazott. Itt a lord gróf Kinsky nagybirtokos családjának lesz a vendége. A gróf híres urlovas, a régi osztrák arisztokrata család egyik tagja. Érdekes, hogy hosszú idő óta Hodzsa Milán miniszterelnök is weekendre ment ezuttal. Elhagyta Prágát és csak hétfőn délelőtt érkezik vissza.

A „News Chronicle“ Runciman programjáról

Hugh Wilson, az Egyesült-Államok berlini nagykövete két nap óta tartózkodik Prágában. Szombaton délelőtt a nagykövet látogatást tett Benes köztársasági elnöknel és Krofta külügyminiszternel. A nagykövet délután elutazott és hivatalosan úgy tudják, hogy prágai tartózkodása során nem találkozott Runciman lorddal.

ken kívül. A „News Chronicle“ szerint Runciman eljárási terve nagyjából a következő:

1. Összegyűjti a kisebbségek összes követeléseit.
2. Megállapítja, hogy ezek közül a kormány melyeket akarja teljesíteni.
3. Miként lehetne tárgyalást indítani a felek között a fennmaradó vitás követelésekben.

A lapok úgy tudják, hogy Henlein nem fog személyesen résztvenni a tárgyalásokban.

A szlovák néppárt ifjúsági szervezeteinek lapja, a „Nastrom“ szombati számában bejelenti, hogy a szlovákok

a hágai döntőbíró elé viszik a pittsburgi szerződés ügyét.

Ezt azért határozták el, mert az érvényben levő nemzetiségi jog értelmében a hágai nemzetközi bíróságnak kell eldönteni, hogy a prágai kormány az egyezményben vállalt kötelezettségeket teljesíteni kell? Hír szerint az amerikai szlovákok között már meg is indították a gyűjtést, hogy előteremtsék azt a pénzüsszeget, amely a hágai per költségeihez szükséges.

Itt írjuk meg, hogy a prágai lapok jelentése szerint

a prágai német katonai attasé lakására ismeretlen tettesek betörték.

A rendőri bizottság egyelőre csak annyit állapíthatott meg, hogy betörési kísérlet történt. Az attasé ugyanis családijával együtt távol van a csehszlovák fővárostól és így a területenkivüliség jogára való tekintettel a hatóság nem mehetett be a lakásába, hogy megállapítsa a részletes tényállást.

HODZSA MILÁN

A Daily Mailnek jelentik Prágából: A csehszlovák baloldali pártok kebelében valóságos zendülés tört ki a Hodzsa-kormány ellen, amelyet bukás fenyeget, ha Runciman lord újabb engedményeket javasol a németek számára, a kormány által felajánlott engedelmeye-

lőlet kigyóinak vasgyűrűi talán csak azért fonódnak ama trójai főpap testére, hogy a szenvedésben megszülethessék az örök szépség, amely előtt sirva borul térdre az örök szeretet.

Mi pedig feimagasodva és megdicsőülve állunk a legszörnyűbb háborúk fenyegető küszöbén, két síró pápa, egy miniatür és egy gigantikus freskó égi jelei között.

Mi a helyzet a kisebbségi egyházak felemelt államsegélyének ügyében?

Mit mond a közoktatásügyi miniszterium 16,325—1938-as számú leirata?

Csaj-Kolozsvárról jelentik: Néhány nappal ezelőtt Tg. Mureş—marosvásárhelyi híradás jelentette, hogy a műrészegyei unitárius és református lelkészek ebben a hónapban már nem kapták meg felemelt kongruájukat. A hír a magyar közvélemény előtt feltűnést keltett, mert mindenki úgy tudta, hogy a kormány az unitárius egyház államsegélyét száztiz százalékkal, a református egyház államsegélyét pedig kilencven százalékkal felemelte.

Ez az emelés februárban a kisebbségi egyházak közbenjárására valóban megtörtént. Az illetékes miniszteriumban Vásárhelyi János Ardeal—erdélyi református püspök még az év elején azt az ígéretet kapta, hogy a kisebbségi egyházak államsegélyeit felemelik. Február elején azután a kormány leiratot küldött a kisebbségi egyházak főhatóságaihoz és közölte, hogy február 1-én és március 1-én nyolcvan százaléktól száztiz százalékgig felemeli az államsegélyeket. A kisebbségi egyházak az 1937—38-as költségvetési év utolsó két hónapjára (február, március) meg is kapták a felemelt kongruát. Mi-

kor a kormány az április elsején életbe lépő új költségvetést dolgozta ki, a kisebbségi magyar egyházak azt kérték, hogy a felemelt államsegélyt folyósítsák az április elsején kezdődő új költségvetési évben is. Erre a kormányhatóság ígéretet nem tett, mindössze annyit válaszoltak a kérésre, hogy szemelől fogják tartani a kisebbségi egyházak óhaját.

Később, az új költségvetés összeállítása után a közoktatásügyi kormány 16,325—1938. szám alatt leiratot küldött a kisebbségi egyházaknak az új államsegélyek megállapításáról. A leirat értelmében a kormány a takarékosági megszorításokra való tekintettel nem fogja az új költségvetési évben is folyósítani a 80—110 százalékkal felemelt államsegélyeket, hanem a tavalyi — az emelés előtt folyósított — államsegélyekkel szemben mindössze 50—70 százalékos emelést tud adni. A helyzet tehát az, hogy a kisebbségi egyházak a 38—39-es költségvetési évben 50—70 százalékkal magasabb kongruát kapnak, mint az 1937—38-as évben.

Rombadöntötte a nemzetiek repülő-támadása az alicantei angol konzulátust

A bombázás eredménye: 1 halott, 12 sebesült, köztük egy angol diplomáciai tisztviselő

Alicante. Alicante ma ismét heves repülő-támadás érte és ennek során a bombázás alkalmával Gabriel Calijon angol konzulátusi tisztviselő súlyosan megsebesült. A várost hat nemzeti repülőgép bombázta. Egy 250 kilogramos bomba az angol konzulátus épületére zuhant, amelynek a romjai maguk alá temették a konzulátusi tisztviselőt. A romok alól négy súlyos sebesültet húztak ki, akiket a kórházba szállítottak. A bombázás 10

óra 30 perckor kezdődött és a nemzeti repülőgépek összesen 70 bombát dobtak, amelyek mind a városban estek le. A bombázások eddig ismeretes eredménye: egy halott és 12 sebesült.

A francia lapok kategórikusan megcáfolják az olasz sajtónak azt a híradását, amely szerint a spanyol köztársasági kormány megbízottjával abban állapodott meg, hogy Franciaország 8000 önkéntest küld Spanyolországba.

Az aradi ügyészségre hozták a gyilkos siria—világosi erdőmérnököt

Beszámolt az Aradi Közlöny arról a gyilkos-ságról, amelyet Madjaru Axente Victor, Siria—világosi erdőmérnök követett el. Mint ismeretes Madjaru mérnök agyonlőtte Codreanu Ioan tehénpásztort, mert az megzavarta reggeli álmát. Az erdőmérnököt szombaton délelőtt a Siria—világosi csendőrség az aradi ügyészségre kísérte, ahol a vizsgálóbíró elé került. A vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte Madjarut, akinek a sorsa felett hétfőn dönt a törvényszék vádtanácsa.

Angliai baptisták látogatása Aradmegyében

Pénteken este izgatott utas-csoport várakozott a Curtici—kürtösi határállomáson a Magyarország felől befutó nemzetközi gyorsvonatra, amelyen aradmegyei körutjára érkezett Dunning Georges, a baptista fiatalság világszövetségének illusztris elnöke. Az újzealandi származású elnök az utóbbi években az angol fővárosban él és onnan is indult el Aradmegyében élő hittestvéreinek meglátogatására. Kisérétében 16 angol baptista van. A 17 tagú társaságot az aradmegyei baptisták küldöttségének élén Cocuti Ioan elnök fogadta. A kölcsönös meleg üdvözlés után a külföldi vendégek úgy döntöttek, hogy Curtici—Kürtösön töltsék az éjszakát. Tiszteletükre ezért hangulatos ünnepséget rendeztek az ottani baptisták. A baptista fiatalság világszövetségének elnöke kíséretével együtt Cocuti Ioan irányítása mellett szombaton reggel Aradra érkeztek és nagy érdeklődéssel megtekintették a várost, majd Moneasa—Menyházára folytatták utjukat, ahol a vasárnapot töltik, majd hétfőn folytatják utjukat azokba a községekbe, ahol baptisták élnek. Az előjelölt vendégek néhány napot töltenek Aradmegyében.

A SZÓRAKOZÁSOK CSIMBORASSZOJA lesz az AMEFA vasárnapi kertünnepélye az ARADUL-NU TÜNDEKERTBEN!
Hacsek és Sajó a K. K.-ról, Felhő és Horváth Laó duo, Nagy—Szár Ica, 11-es rugas, nagy tombola, tréfák, mókák!

Aratás

Írta: AKOSFALFY HELEN

Éppen a dülő végére jutottak, mikor a délhangszót hozta a szél. A marokszedők kiegyenesítették fáradt derekukat, az emberek vállukra vetették kaszáikat. Megindultak az árnyék felé. Poros ákácok fonnyadoztak lomposan az út szélén, remegett a levegő a sárga forróságban és a még levágtatlan gabona furesán sziszegett.

Samu Sándor letelepedett. Ráncos, barna homlokát a föld felé fordította, nem akarta látni a lányát, aki sietve közeledett az ebédes szatyorral. Nem sok öröm, még kevesebb bánat sujtotta az életben Samu Sándort. Egyszerű ember volt, egyszerű sorssal. Gondolatai sem mélyedtek el soha. De a lánya dolga... az mégis nagyon bántotta! Ezzel a Misával... Jó lány volt, tiszta lány a Nani, amíg össze nem került azzal a gazemberrel. Eleinte minden jól ment, azután sugdosni kezdték a faluban. Azt mondták elcsábította. Igaz volt, vaj nem... És otthagya a lányt. Nani csak mosolygott, védekezett, azután hirtelen összeroppant. Bánkodni kezdett a Misa után. Samu Sándor nem értette. Buta asszonyi dolog a szerelmi nyavalygás!

Megtörtölte izzadó homlokát. Hallotta, hogy sugnak a lánya háta mögött. Ejnye, a gyalázatosak! Persze, nem tudják, hogy Nani hogyan nevelt négy testvérét anya nélkül s hogyan gondozta a szülét a hosszú betegség alatt! Samu Sándor látta, hogy mikor a lány elmegy Misa előtt, az össze-nevet a Borbély Marcsával. Ettől tompa sajtós támadt a két halántékában. Vagy ma talán ez a hőség kinozza jobban?

Lassan jött az ebédet. Tyukleves volt, meg a hus, melléje finom krumpli, meg rétes. Csak ne hallotta volna a Misa röhögését a Marcsával. Milyen sápadt a Nani, kék karikás a szeme. Hej! Samu Sándor valamikor büszke volt a lánya szépségére. Olyan volt, mint a bazsarózsa! Dehát... mit lehet tenni? Semmit. Tudta a lány, hogy mit csinál, amikor a Misával összekeveredett. Azt mondta, nem is ígért neki semmit a legény. Nem lehet az ügyet újból fölforgatni. Az átkozott forráság miatt veszködik annyit az egészszel!

Hamar végzett az ebéddel és kikalapálta a kaszáját. Még a Jeges gyerekét is, mert az nem meri, mióta egy darab lepattant az acélból s keresztül röppent a füle kagylóján.

Munkához láttak. A nap, mintha alászállt volna, izzó fehéren és irgalmatlanul. Az ég szürkés volt, mint a hamu és a szélnek lázas volt a lehelete. Sütött a föld. A lábon álló rozs fülledten sóhajtozott.

Samu Sándor szemét csipte az izzadság. De azért odatekintett néha a Misára. Mellette haladt a legény, szép, egyenes volt a rendje. Ezen ugyan nem látszik meg a meleg! Fénylik, mint a hal, de nem lankad. Hátra-hátra nevet a Marcsára, aki mögötte szedi a markot. És előbbre is van, egy-két lépéssel! Samu Sándor torkába keserű gombóc ékelődött. Eddig mindig ő volt az első. Most meg ez itt, a galambjával. A Nani meg hazatart... Hej, te magos Isten!

Haladtak előre, a nap meg lefelé. A messze erdőben ébredtek az alkony szürke madarai.

Samu Sándor karjai remegtek. Kínzó fájdalom volt a két szeme felett, néha hideg futott át a hátán. Megvadult a vére. Olyan ez a Misa, mintha most állt volna munkába. Az átkozott! Nani ilyenkor kezdi a moslékot csinálni, hajladozik a vékony derekával.

Vörösen nyugodott a nap. Szelet jósoltak. Az árnyak is megnőttek hosszúra és nesztelen szárnyon denevérek repkedtek. Ugy suhant le a sötétség.

Félbehagyták a munkát s hazafelé ballagtak. Egyedül Samu Sándor telepedett le a dülő lábánál, hogy újra kikalapálja a kaszáját. Valaki odaszólt neki nevetve, hogy sötétben is lát-e? Csak bólintott. Furcsa nyomás volt az agyán. Mintha a gerincét markolászta volna valaki. Ólmosság húzta tagjait. A többiek elmentek. A tücskök pengették apró hárfáikat Samu Sándor életében először felfigyelt rájuk. Mi az?

Suttognak nevetnek, huzakodnak valahol. Lábujjihégyen a hang után óvakodott. Nem gondolkodott azon, hogy miért. A hold sápadt gömbje kiugrta magát a szőlőhegyek mögül, bágyadt sárga fény csordult szerte. Az egyik kereszt mögött ketten álltak. Fáradt volt Samu Sándor, az éles szu-

rás is erősebb lett a szeme felett, mégis elmosolyodott. Se kasza, se sarló meg nem húzza a fiatal karokat, hogy ölelni ne akarjanak...

Keserű fájdalom indult el a szívéből. De jó is ezeknek...

A hold egyre feljebb kuszott a tejkék égen, szentjános bogarak villantak fel, az éjszaka világossága kutyatejszínben furdette a tarlót.

Az ölelkezők szája szétvált, a legény felemelte arcát s halkán nevetett. Samu Sándor felszisszent. A Misa ez, meg a Borbély Marcsa! A gyalázatosak! Nani ilyenkor fog a mosáshoz, mert nem tud aludni. Hát az Isten nem látja ezt?

Samu Sándor agyán vérhullám csapott át, elhomályosult a szeme. Ujjai összeszorultak. Fájdalmat nem érzett már. Ezt megbosszulja, ha addig él is! Hiába szeretne úgy végigfeküdni a földön, addig nem, amíg...

Olyan nehéz lett a lélegzete, hogy Misa megfordult. Samu Sándor ész nélkül emelte fel kaszáját. A csendet rettenetes asszonyi sikoltás repesztette ezér darabra.

— Apám... apám... ne bántsd!

Samu Sándor megingott, az acélon nagyot csillant a fény, amint lecsuklott a földre s hegyét belefurta.

— Apám...

— De Sándor bácsi...

Samu Sándor lábai remegtek, szemét kimeresztette. Zugó fejében lassan szűnt a fájdalom, de olyan zavarosan látott, hogy azt hitte megbolondult.

— Nani... te vagy-e? — susogta félve.

— En hát, apám — zokogta a lány. — Jaj, mit akart csinítani?!

Samu Sándor nagyot lélegzett.

— A melegtől... bizonyosan attul... — rebegte. — Dehát tik? Bolonddát tettetek...

A Misa bátortalanul húzta be a nyakát.

— Szeretjük egymást... eljegykednénk... — susogta halkán.

Nem is tudták hogyan összefogóztak hárman és megindultak. A tücskök énekeltek, valahol esztelenül vonított egy kutya. A kasza kéken ragyogott, hegyével a földben, azután lassan oldalra dől s szeliden elfeküdt...

A menekülő jóság

Irta: Salus Lajos

Mindig voltak menekülők. A régi világban is gyakran előfordult, hogy akinek talpa alatt égni kezdett a talaj, elhagyta lakóhelyét és elmenekült. Rendszerint azok kényszerültek erre a lépésre, akik összeütközésbe kerültek a büntetőtörvénykönyv valamelyik paragrafusával. Akik loptak, csaltak, sikkasztottak vagy más bűn nyomta a lelküket és a felfedezés félelme vándorbotot adott a kezükbe. Utlevél nem kellett, elutazhattak akárhova. Sem az igazoló-irataikra, sem az arcukra nem volt ráirva, hogy menekülők.

A mai menekülőknek nemcsak az irataikból, de gyakran már az arcukról, sőt pusztán nevéből is kiderül, hogy miért kell elhagyniok hazájukat. Egyénenként nem bűnösök, nem is állítja ezt róluk senki. Csak annyi a bűnük, hogy nem születtek bele egy uralkodó fajba. De menekülnek gyakran olyanok is, akiknek fajuk vagy vallásuk körül semmi szépséghiba sincs. Elég, ha tudják — vagy feltételezik — róluk, hogy nem rokonszenveznek a kor divatos szellemi áramlataival. — „Aki nem barátom, — az ellenségem“ — a Rendszernek mindig ez az elve, s aki nem kívánja megismerni az internáló táborok gyönyörűségeit, helyesebben teszi, ha elmenekül.

Értelem, tehetség, tudás, tekintély, — mindez nem számít többé. Csak a faj a fontos. A faj és a „vér mitosza“, ez a homályos valami, aminek nevében százazrek lehettek földönfutókká. A születés véletlenül mulik tehát minden. Hiába tanulsz, hiába tudsz, hiába vagy tehetséges. Születni kell jól. Ezt tanul meg, ha olyan nagyra vagy a tudásoddal! Azt lehetne mondani: hiszen ez így volt mindig. Azelőtt is a születésről függött, hogy valaki gondtalan bőségben tölthette-e életét, avagy nyomorogni volt kénytelen. Igaz, de megvolt a lehetőség rá, hogy valaki a legalacsonyabb sorsból is felküzdhesse magát az emberi társadalom legmagasabb csúcsaira. Ez a lehetőség most hiányzik, mert milliók számára nincs már megadva a tanulás lehetősége se, ami egyben azt jelenti, hogy a munkához, a kenyérhez való jogtól is megfosztották őket.

Sorsuk felett cikkeznék, konferenciáznak, de konkrétumok alig történnek. Amíg egy nemzetközi értekezlet határozatából valóság lesz, addig ezer és ezer család hull szerteszét, egzisztenciák tizezrei semmisülnek meg s jóvátehetetlenül és helyrehozhatatlanul játszódnak le a legszörnyűbb tragédiák. Lehetséges volna olyan megoldás is, mely egyáltalán feleslegessé tenné, hogy ártatlan emberek meneküljenek, — de ez a megoldás még csak számításba se jöhet.

Emberszeretet, könyörületeség, más személyiségének a tiszteletbentartása, megbecsülése, a gyengék és időzöttek védelme — divatjukat mult fogalmakká lettek. Esmék, mikért a ma java férfi korában lévő nemzedék egykor hevült, régen a lomtárba kerültek. Mosolyra készítő öcskaságok, akárcsak az óriáskerekű bicikli, a mai kerékpár öse. De a hasonlat nem megfelelő. Mert míg ebből a ma muzeumba illő furcaságból fejlődött, keletkezett a mai modern kerékpár, addig a jóság — fiatalságunk nemes eszménye — nem tekinthető a mai modern eszmeáramlatok ösének. Nem, a mai eszmék nem leszármazottjai, hanem legyőzői a jóságnak. Mert úgy látszik, mintha a harc befejeződött volna, de a jóság vereségével.

Igen, a jóságot legyőzték s most maga is menekülni kénytelen. De utfevele nincs szegénynek s ezért nem is fogadják be sehol. Hontalanul bolyong s csak nagynéha kap menedéket egy-két kiválasztott szívében, aki elég bátor hozzá, hogy hajlékot adjon a mindenholonnan kivert menekültnek. Mert — akármilyen furcsán is hangzik — ma bátorság kell hozzá: jónak lenni. A szellemnek az a magasztos bátorsága, melyet csak a független, — érdek, divat és befolyás útján sem hajlítható — szabad lelkiismeret adhat meg annak a néhány kiválasztottnak, aki megtudta őrizni szabadságát. Ennek a néhány embernek minden megszólalása bátor kiállítás a letiport jóság mellett.

De a tömegekhez nem jut el a hangjuk. A tömeg megtévesztve, félrevezetve, önfeledt, mámoros tapssal hajtja fejét önként az eszmeáramlatok jármába. A vezetők pedig gunyos lekicsinyléssel fogadják a jók megnyilatkozásait. — Csak a gyávák bujnak a jóság mögé“ — ez az ő véleményük. — „A jóság vezetett az anarchiához“ — így érvelnek. — „Kíméletlen szigorra, vasfegyelmre van szükség, így válik erősebbé, nemesebbé a faj“.

A Pyreneusok hegycsúcsain, Németország

minden határán, felgyújtott vagy vízzel elöntött kínai falvakból, a végtelen orosz rónákról emberek százazrei próbálnak menekülni az egykor édes otthonból, idegen tájak, idegen országok felé. De a határokat mindenütt szigorúan ellenőrzik s csak alig néhányan a menekülők közül jutnak el a sóvárgott új hazába, ahol új nélkülözés, szomorúság, szenvedés vár rájuk, talán még az otthoninál is nagyobb. Fejük felett a fekete végzet, hiába futnak előle.

Velük együtt menekül a jóság. Utja láthatatlan, határőrök szuronya nem állíthatja meg. A kevesek, akiknek szívében otthon talál még, akik jók tudnak lenni a jóért magáért, nem háláért, nem jutalomért, — annál inkább hisznek benne. „Hiszik, hogy a jóság élni fog, amikor a legbüszkébb, leg-erősebb fajok is elpusztultak már. A korszak, a politikai divatok nem örökéletűek. Az idő végtelen örökkévalóságában alig-alig pernyi a létezésük. Milliók bokdog üdviválgása, lelkes harsonája nem hosszabbíthatja meg a létüket, de nem is rövidíti. heti meg más milliók hozzájuk tapadó átka vagy könnye. Az utókor ki fogja mutatni majd, hogy gazdasági szükségszerűségből fakadnak s gazdasági körülmények hatása alatt mulnak el. A vezetők rendszerint csak végrehajtói ennek a gazdasági szükségszerűségnek. Kegyetlen végrehajtók, — de

ez a hivatás szinte kizárja a kíméletet.

A kor divatja ma üzött vaddá tette a jóságot is. De nincs erő, mely végelegesen kiirtsa, eltüntesse a föld színéről. Ha a fórumról el is kergették, él tovább azokban az emberekben, akik nem hódoltak be vakon a kor uralkodó eszmeáramlatának, akik meg tudták őrizni itéletük szabadságát.

Mindannyiunk szívében van egy rejtett hur, mely rezonál a jóra. Minden ember keveréke a jónak és a rossznak. Most mesterségesen elnémitották a jót s csak a rosszat engedik érvényesülni. Az emberiség igazi hőse az lesz, aki ezt a rejtett, elnémult hurt újra megszólaltatja.

Harakirit követett el egy nyugdíjas japán tábornok, hogy mentesítse nyugdíja terhével hazáját

Tokio. A 85 éves Nisijama nyugalmazott tábornok, aki Port Artur ostrománál magas kitüntetésben részesült, Osaka mellett levő kastélyában a császár képe előtt hagyományos

módon harakirit követett el. Bucsú levelében az írta, hogy öregsége miatt nem vehet már részt az oroszok elleni háborúban és ezért meg akarja szabadítani országát a nyugdíj terheléstől.

Négy megyében helyszíni vizsgálatot rendelt el a kormány

a falusi lakosság élelmezési színvonalának megjavítása érdekében. — Okleveles egészségügyi nővérek végzik a terepfelvételeket

Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi miniszter nagyszabású, országos mozgalmának egyik célja a falusi lakosság élelmezési színvonalának feljavítása. Az élelmezés minőségének megállapítása céljából a miniszter tudományos vizsgálatot rendelt el négy megyében. Ezek: Arges, Romanati, Lăpuşna és Turda megye.

A vizsgálat célja a következő:

a) Megállapítani a falusi lakosság élelmezésének mennyiségi értékét az ország jellegzetes vidékein s a lakosság munkálkodásának és életmódjának különböző időpontjiban.
b) A beszerzett eredmények alapján megállapítani a falusi lakosság rendszeres élelmezési szükségét s azokat az intézkedéseket, amelyek ennek érdekében elengedhetetlenek.

A vizsgálatot okleveles egészségügyi nővérek végzik a felsorolt megyék két-két, hét községből álló kerületében. A megyei főorvos a kerületi orvossal együtt személyesen vezet be minden egyes községbe két-két nővért. A vizsgálat augusztus 15-én kezdődik a négy megyében és három hárminapos időszakra tagozódik. Ezek a következők.

a) A mezei munka időszaka augusztus 15-től szeptember 15-ig;

b) Az őszi időszak, november 1-től 30-ig;

c) A téli időszak, december 25-től január 25-ig.

A nővérek törzslapot állítanak fel minden egyes vizsgálat alá kerülő családról. Községenként husz családot vizsgálnak meg s a családokat arányosan választják ki a jómóduak, szegényebbek és középvagyonúak közül. A nővérek naponként bejegyzik a családok törzslapjaiba az elfogyasztott élelmiszereket, ezek összetételét és pontos mennyiségét. Ezenkívül jegyzeteket készítenek a családok kiadásairól és vagyonáról, az élelmezési szokásokról, valamint a táplálkozással kapcsolatos betegségekről. A megyék orvosi hivatalai a minél pontosabb megállapítások érdekében mérlegeket bocsátanak a nővérek rendelkezésére.

A törzslapokat az egészségügyi miniszter a népszövetségi egészségügyi bizottság törzslapjainak mintájára készítette el. Minden egyes vizsgálati időszak befejezésével a törzslapokat az egészségügyi miniszteriumba küldik fel, ahol külön szak-

értő bizottság állapítja meg a táplálkozás mennyiségi és kalória-értékét s levonja az általános következtetéseket.

A falusi lakosság táplálkozási módjának s az elfogyasztott élelmiszerek minőségének és mennyiségének statisztikája bizonyára rendkívül értékes utmutatásokat ad az egészségügyi miniszternek további munkája rendjén.

Halálos revolverharc a detektívek és egy rovottmultu betörő között

Kalocsa. Szombaton éjszaka egy detektív és egy polgári ruhás rendőr az uton haladva egy gyanús férfire lettek figyelmesek, akit igazolni akartak. Az idegen a rendőrré támadt, revolvert rántott elő és mindkét hatósági személyt megsebesítette. A polgári ruhás rendőr utolsó erejével elővette revolverét és lelőtte az idegen férfit, aki azonnal meghalt. A kezében betörő szerszámokat találtak. Megállapították, hogy Jahabetz István 23 éves többszörösen büntetett betörő, román állampolgár, aki a román hadseregből szökött meg.

URANIA: 3 órától folytatódagasan.

Szerzői kettős műsor olcsó helyárral

I. Asszony a hadihajón

Következmények, ha egy asszony illosan jár. — 3 nyelvű felliratokkal. ANNABELLA és VICTOR FRANCEN.

II. Két zászló alatt

Az idegen légióban játszó, igazán izgalmas szereplésű film, a gyönyörű CLAUDETTE COLBERT-ér két valódi férfi harcot Ronald Colman és Victor Mac Laglen

CORSO: 11.30, 3, 5, 7.15 és 9.30. Nyitott tető! Pénztaruyítás d. e. 11-től.

Ofelsége Maria királyné temetése.

„Nem kértem, ki vagy“

Liane Haid, G. Fröhlich és Szóke Szakáll

Figyelmeztetés Aradmegye és Aradkörnyéke lakosságához! Ofelsége Maria királyné temetése filmet csütörtökig vetíti a Corso-mozgó Aradon

DECORUM

Schreiber József bíró szüneteltetésére a Ioan Kavin-ucca 6. szám alá költözött, hol a lelkényes-bb tevékenet is k előgítő hirdetsmúarukból, mint retikülök, aktatásák, iskolai táskák, pénztárcák, dohánvtárcák, övek stb. a legújány-sabó árú k ph tók é mi-dezek szaksserű iavitásat, átfestéséi vála om.

COTRUS ARON:

„A baráti kéznyújtást sohasem kell szégyelni...!”

A kiváló román költő feltűnésteltő nyilatkozata az Aradi Közlöny számára a román-magyar kulturaközledeésről. — A kulturértékek kicserélése által új légkört lehetne teremteni, amelyben biztosítható lenne a kisebbségek kulturális és gazdasági fejlődése

Kiadják József Attila, az öngyilkos költő, ismeretlen román versfordításait

Tikkasztó nyári nap perzseli az uccákat s bent, a kávéház hűvös mélyén egyik sarokban elhúzódva ismerős arc hajlik a kéziratpírra, amelyen a betűk versformában sorakoznak. A költő, Cotrus Aron, aki jónéhány esztendővel ezelőtt származott el Aradról, s azóta alig lehet vele „Idehaza” találkozni. Milánóban és Varsóban volt sajtó-attasé s másfél éve tért vissza, hogy a bucaresti-i sajtóigazgatóság keretében működjön.

Aron Cotrus, az elsodort emberek költője, a kávéházi márványasztalon félretolja a kéziratát, amidőn nyilatkozatot kérünk tőle néhány időszerű kérdéssről. Elgondolkozva bámul ki a nyár hevében égő uccára. Látszik rajta, hogy mérlegel: **a román-magyar kulturaközledeésről van szó, — minden meggondolandó.** Hiszen a multban, amidőn először vetették fel a problémát, kishitűség kísért minden megmozdulást, amely könnyen elgáncsolhatott minden tettet, ami a Dunarea—Duna-medencében élő népek békés együttélését és munkálkodását elősegítette.

Időszerű kérdések

— Hogyan látja a kezdeményezés nehézségeinek elosztását?

— **A Dunarea—Dunamedence népeinek kulturális, gazdasági együttműködése elengedhetetlen feltétele a gyors iramu fellendülésnek.** A népek közötti megismerés csak gáncsolhatja a kulturális fejlődést. Ezzel kapcsolatban gazdaságilag is az önmagára való utalás következhetik be. A békés együttműködés mindenkinek csak javára szolgálhat.

— A közledeésnek természetesen vannak nehézségei is, de ezek inkább csak érzelmi jellegűek. **A baráti kéznyújtást sohasem kell szégyelni, aki a béke gondolatát hordozza magával, azt csak a megbecsülés környezheti.** A kezdeményezés nehézségeinek elosztását — mondja Cotrus Aron, — **elsősorban a kulturértékek kicserélésében látom.** Miután a nemzetek megismerték egymás lelkivilágát, könnyebben megy a megértés minden téren. A közvetítés szerepét — véleményem szerint — az írónak és művészeknek kell elvállalni.

— Milyen formában képzei ezt a szerepet?

— **A művész termékek kicserélése által.** Regény-, szindarab- és versfordítások útján tolmácsolni a népek lelkivilágát. A két ország fővárosában gyűjteményes kiállításokat kellene rendezni a legkiválóbb román és magyar képzőművészek alkotásaiból. A zene pedig olyan nemzetközi, mint a sírás, vagy kacagás, nem kell külön hangsúlyozni, hogy mit jelentene néhány koncert, amely nemcsak a népi zenetermékeket, hanem a legkiválóbb zeneköltőket is ismertetné.

— Mindezekkel kapcsolatosan hangsúlyozom, hogy **feltétlenül nagyfontosságú a terjesztés.** A legnagyobb pontossággal kellene megszervezni a munkát, hogy a nagyközönség rendszeresítve ismerje meg a kulturtermékeket. Meg kell szervezni az irodalmi fordítások ügyét, hogy selejtezés által azon alkotások kerüljenek a tömegek kezébe, melyek méltóképpen képviselik az illető nemzet irodalmát és nem torz-tükör, amely helytelen beállításban mutat.

— Ha ezen az úton indulunk el, a hatás elmaradhatatlan. Példák igazolják az elképzelés helyességét. Mint olaszországi, később lengyelországi sajtó-attasénak alkalmam volt közledeésről szemlélni: mit jelent az, ha megismerteti egy nép saját értékeit is: közelebb hoz egymáshoz a megismerés által. — Különösen a lengyelek érdeklődtek a román irodalom és művészet iránt s ez az érdeklődés számtalan kitűnő fordításban nyilvánult meg.

— **Időszerűnek látja most a román-magyar kulturaközledeés megvalósítását?**

— **Igen. Nyugodt lelkiismerettel állítom, hogy mindkét részről jó szemmel nézik a közledeést előkészítő munkálatokat.** A multban is megnyilvánult a rokonszeny e mozgalom iránt, azonban kevesek voltak azok, akik a munkát, amely meglehetősen nagy és felelősségteljes, vállalják. — Sajnos, nagyon kevesen voltak...

UTOLSÓ OLCSÓ HÉTTTEL
ZÁROM LE PÉLDÁTLAN SIKERŰ
SZ. NÓÁL és STRANOCIPÓ VASÁROM
melyen a legújabb modelleket vásárolhatja
már 95 leért
okvetlen látogassa meg e héten ön is
SÁNDOR cipőárúház t.
Bul. Reg. Ferd. 11.

— Az alkalmas pillanatra valló előjelek?

— **Az utóbbi időben feltűnően sok fordítás jelent meg úgy magyar, mint román nyelven.** Nemcsak könyvekben, hanem az időszerű sajtóban is állandóan találkozhatunk a legkiválóbb magyar költők és írók munkáival. Adv-verseket tolmácsolnak a román olvasóközönségnek és a tüzelekű költő, Petöfi Sándor sem ismeretlen már a tömegek előtt. Goga Octavian, mint ismeretes lefordította „Az ember tragédiáját”-t s én aki olvastam, örömmel állapíthatom meg, hogy minden szépsége hiány-

talanul érvényesült. A modern, fiatal költők, sőt a transsylvaniai irodalom értékei sem kalódnak el az ismeretlenség homályában. Az öngyilkos József Attilát a legmélyebb megrendüléssel siratták el a román napilapok és folyóiratok is...

Egy irodalmi szenáció

A „Márciusi Front” fiataljai és a „Lát-határ”, „Szép Szó” stb. folyóiratok munkatársai élénk érdeklődéssel fordultak az utóbbi időben az utódállamok szellemi termékei felé. József Attila — akinek élete tragédiába fulladt. — Erdélyi József és még mások is számosan, sok román verset fordítottak magyarra. József Attila különös halála előtt még egy antológián dolgozott, amelyben helyet kaptak volna a legkiválóbb modern román költők is.

— Mélységesen megdöbbenett József Attila halála, — mondja Aron Cotrus, — amidőn Budapesten voltam, akkor gyórvították súlyos idegbaját egyik kitűnő szanatóriumban. Akkor már gyógyulófélben volt s kijárt a városba is. Balta Moise, a magyarországi román sajtó-attasé házában találkoztam vele s különösen meghatott mélységes szomorúsága. Olyan volt, mint egy halálra szánt, akinek már minden mindegy... Végtelenül sajnálatos dolog, hogy a halál, amelyet önként hívott, kiütötte kezéből a tollat és nem fejezhette be a román költők antológiáját. **Azt hiszem, senki sem tud arról, hogy a József Attila román versfordításainak kéziratát Balta Moise őrizi és rövidesen sajtó alá kerül.** A nagyközönség ezuton értesülhet először, hogy a legtehetségesebb és leghajszoltabb életű fiatal költő még halála után is a béke gondolatát, a kulturaközledeés eszméjét szolgálja.

— Transsylvaniai vonatkozású kezdeményezések?

— **A román közvélemény meleg rokonszenyvel vette tudomásul, hogy a cluj-kolozsvári magyar színtársulat szabadtéri előadásban, remek fordításban mutatta be Eftimiu Victor, a romániai Pen Klub elnökének misztériumát, a „Prometheus”-t.** A szabadtéri bemutató előadásán én is jelen voltam s megállapíthatam, hogy Transsylvania legkiválóbb színháza nyugodtan felveheti a versenyt egy fővárosi társulattal is. Eftimiu, a dráma szerzője legnagyobb fokú megelégedéssel és elismeréssel fejezte ki a remek előadásért, amelv nagyvonalúságával és kitűnő rendezésével keltett méltó feltűnést.

Aron Cotrus befejezőképpen megemlékezett Mrai Sándor és Hunyadi Sándor közeljövőben várható románai látogatásáról is:

— Nagyon örülök, hogy eljönnek, mert nagyon nehéz egy országot megismerni anélkül, hogy meglátogatnák. A két író emelkedett szellemű és kitűnő szemű, akik éppen ezért tárgyilagosan szemlélhetnek. Hiszem és tudom, hogy a román írók a legszívelebbsen foradják majd őket. Ha a magyar és román írók megismerik egymást, biztosítva látom a közledeés sikerét: a kulturértékek kicserélése egy új, kellemes légkört teremthetne, amelyben biztosítható lenne a kisebbségek kulturális és gazdasági fejlődése is.

Nedezlyfereny

CLARIDGE
PENSIO
BUDAPEST
IV., Becsi ucca 5.
Telefon: 182-827.
Tökéletes kényelem.
Elsőrangú konyha.
(Diétás ételek). Sűrű és tuss-szobák.
Luxushote kénye me.
Uri otthon me ege.

AUGUSZTUS 13. „PROMETHEUS”
AUGUSZTUS 14. „OBSITOS”
szabadtéri előadása a Goria sportpályán. — Fényes kiállítás, pazar előadás, felejthetetlen elmeny.

Carrigan megsebesült a lelkes newyorki fogadtatáson

Newyork. (Rador.) Carrigan, az óceánrepülő pilóta, akit nagy lelkesedéssel fogadtak Newyorkban, a városba való bevonulása közben a mellén megsebesült és így egy napig nem hagyhatta el ágyát.

Bucurestibe helyezték az USA. bécsi kereskedelmi képviselőjét

Bécs. (Rador.) A washingtoni kormány elhatározta, hogy az Egyesült-Államok bécsi kereskedelmi külképviseletét Bucurestibe helyezi át. Az amerikai konzulátus még szeptember hónap elején megkezdte működését a fővárosban. Az amerikai kormánynak ez az intézkedése kellőképpen szemlélteti, hogy Amerika kereskedelmileg ki akarja mélyíteni kapcsolatait Romániával.

A közoktatás reformja:

Szakoktatás, 3500 nyugdíjazás, 2000 új ösztöndíj, a „tanügyi satrapák” kikapcsolása

A hivatalos lap ma közli a közoktatás teljes reformját, amely kiterjed az összes iskolákra, kezdve az elemi iskoláktól egészen a legfelsőbb oktatásig. A közoktatás új megszerve-

zésével és irányjaival kapcsolatban Calinescu Armand belügyminiszter, ideiglenes nemzetnevelési miniszter tegnap este nyilatkozott a sajtónak:

Calinescu Armand nyilatkozata

— A közoktatás terén egész sor rendszárlást fogantatom, amelyeknek az a célja, hogy a közoktatást beleillesszék az új rendszer által kezdeményezett új ütem keretébe. Kétségtelen, hogy a közoktatás terén a múltban is sokat dolgoztak. Elődeim, nagy tekintéllyel és tapasztalattal rendelkező férfiak, sokban hozzájárultak az oktatás fejlesztéséhez. Ami engem illet, mindig szívesen elismerem azoknak érdemeit, akik elődeim voltak. Természetesen, minden korszaknak megvannak a maga problémái és aminek megvalósítását nem engedi meg a pártrendszer, ahol a személyi érdek és a szűk pártszellem uralkodik, azt könnyű megvalósítani ma, amikor szabad kezünk van és amikor széles alapon ölelhetjük fel a problémákat és amikor bátran foghatunk hozzá azok megvalósításához.

— Mik voltak a céljaim? Először meg akartam változtatni a nemzetnevelési minisztérium irodáiban uralkodó légkört.

Kis satrapák nőttek fel, akik tekintélyüket jogtalanul és csalárd módon érvényesítették.

A szorgalmas és derék tantestület morálja megsínylette ezeket az állapotokat. Ezt bizonyítja az a sok ezer levél, amelyet az utóbbi időben kaptam és amelyekben a megalégedés és megkönnyebbülés nyilvánul meg.

— Célom másodszor az volt, hogy a közoktatást az országra nézve hasznos és szükséges irányba tereljem, úgy szociális, mint gazdasági szempontból.

ARMAND CALINESCU

Elméleti oktatásunk túlságosan, míg a gyakorlati szakoktatás nem kielégítő. Néhány szám rávilágít a dolgok ezen állapotára. Az elméleti állami liceumokat 97.000 tanuló látogatja, míg a gyakorlati iskolák növendékeinek száma csupán 50.000. Ha az előbbihez hozzászámítjuk a magánliceumok növendékeit és azokat, akik magánúton tanulnak, 140.000-re tehetjük azoknak számát, akik elméleti iskolában tanulnak. Ez az elosztás nem felel meg az állam érdekeinek. Ennek következménye, hogy egyrészt

erős irányt nyilvánul meg a köztisztviselői pálya vagy a szellemi munkanélküliség iránt, másrészt

amikor nacionalizálni akarjuk a kereskedelmet és ipart, nem találunk elegendő elemet ehhez.

— Meg kell változtatni az elosztást és arra kell törekednünk, hogy a gyakorlati oktatás legyen túlsúlyban. Ebből a célból az elméleti iskolák közül csak azokat tartom fenn továbbra is, amelyekre szükség van.

Lesz 250 állami elméleti liceumunk és gimnáziumunk, vagyis minden megyében három,

míg a háború előtt minden megyére csak egy iskola esett. A többi elméleti liceum nagy részét szakiskolákká alakítjuk át.

— További célom volt a tantestület felrészítése. A valóságban milyen ezen a téren a helyzet? A képesítési vizsgákon több mint 6000 jelölt vizsgázott sikeresen az elemi oktatás és több mint 2000 a középiskolai oktatás számára. Tehát

8000 újú várja tanítónak, tanárnak való kineveztetését.

Egyesek már négy év óta várnak. Mindeme fiatal erőnek nincs alkalma arra, hogy a közoktatás szolgálatában érvényesüljen, mert ezek a foglalkozáshoz nem jutott emberek kiábrándultságukban könnyen felforgató eszmék rabjaivá válhatnak.

— Hogy ezen az állapoton segítsék, leszálítottam a nyugdíjazási korhatárt és a tábornokok és magasabb bírák nyugdíjaztatási korhatárával majdnem egyenlő színvonalon állapítottam meg, következésképpen senki sem mondhatja magát kisemmizettnek, különösen nem a katedrán. Ilyenformán kitöltvén a jelenleg üresedésben lévő állásokat, körülbelül

3000 tanító és több mint 500 középiskolai tanár részére lesz helyünk.

Hozzá kell tennem, hogy az egyetemi ifjúság támogatására 2000 ösztöndíjat létesítettem, amelyeket az érettségi vizsgán elért osztályozás alapján osztok szét, különösen az orvosi, állatorvosi, gyógyszerészeti, műszaki és gazdasági egyetemek hallgatói között. Ime, három célkitűzésem lényege, amely új rendszárlásaimat áthatja:

1. A légkör megváltoztatása.
2. Az ifjúságnak a gyakorlati oktatás felé való terelése.
3. A tantestületnek fiatal erővel való felrészítése.

— Végezetül elrendeltem, hogy a kiegészítő oktatást változtassák át kizárólag gyakorlati, mezőgazdasági s háztartási oktatássá.

†
Őfelsége MARIÁ anyakirályné eme eséréől — az illetékes hatóságok külön engedélyével — készített teljes egészében képező film máától kezdve kerül bemutatóra a Central moziban minden előadásán!

CENTRAL

5, 7.15 és 9.30 óra or a kertben!

PREMIER

Dolores del Rio

gyilkosság vádja alatt!...

Dolores

az ébenfekete nárdus a bűn és bűnhődés keresztútjében

A szerelem vádlottja

c. filmben. Partnere Douglas Fairbanks jr.

D. e. 11 és fél és dé után 3 óra or oleso helyárakoa!

Ave Caesar! (A kereszt jegyében)

Wiedemann kapitány

Varázs-ereje

20 német hadosztály elindulását állította meg Wiedemann kapitány május 22-én

Párisból jelentik: Körülbelül két és fél hónappal ezelőtt, május 22-én Drezdában husz német hadosztály állott menetkészen a csehszlovák határ felé. Ez volt a pillanat, mikor kiüthetett volna az újabb világháború, de a katasztrófát egy ember higgadsága elhárította. Ez az ember Wiedemann kapitány volt. Wiedemann kapitányról, Hitler legbizalmasabb emberéről, a kritikus május huszoneketedikéről és Hitlernek a kapitányhoz való barátságáról rendkívül érdekes cikket közöl most a Paris Soir egyik munkatársa.

Hitler — írja a Paris Soir — ezen a kritikus napon már teljesen el volt határozva, hogy a német csapatokat elindítja a szudéta-német területekre. Maga is természetesen érezte a helyzet komolyságát. Annyira ideges volt, hogy a legmagasabb rangú katonatiszteket sem fogadta, s ha valaki be akart lépni hozzá, titkárnak azt az utasítást adta, hogy hagyják békében nem akar senkit sem látni. Ebben a pillanatban a titkár félretolta egy férfi és bejelentés nélkül lépett a kancellár szobájába. Hitler felemelte fejét és mogorván szólt a belépőre:

— Nos, Wiedemann, van valami mondani valója?

— Igen — felelte a kapitány. — Ön tudja, hogy katona vagyok és minden parancsot teljesi-

tek, amit felsőbb helyről kapok, de figyelmeztetnem kell Önt arra, hogy tanácsadói vagy család-
nak a jelenlegi nemzetközi helyzet megítélésében, vagy becsapják Önt. A tényleges helyzet ebben a pillanatban az, hogy Franciaország és Anglia nem fogják tétlenül nézni, ha a birodalmi csapatok be-
nyomulnak a szudéta-területekre. Ebben az esetben Anglia és Franciaország mozgósít, holnap pedig nyakunkon az új világháború!

Egy pillanatnyi csend állott be Hitler és Wiedemann kapitány között, majd Hitler feltette a kérdést:

— Vannak pozitív támpontjai ez állítása igazolására?

— Igen, Biztos tudomásom van arról, hogy a berlini angol követ már becsomagoltatott s megrendelte különvonatát.

Ujabb hallgatás néhány másodpercig. Majd Hitler szárazon elbocsátotta Wiedemann kapitányt:

— Helyes. Igaza van, Kérem, most hagyjon magamra Ön is.

A husz hadosztály nem indult el Csehszlovákia felé. Egy egyszerű kapitány néhány szava hártotta el az új világháborút. Kérdés, mi az a belső ka-
pocs, amely Hitlert Wiedemann kapitányhoz fűzi, a vak bizalom határáig?

Egy este az yperni fronton

1914. augusztus 5-én rukkolt be Hitler Adolf a 16-ik számú bajor gyalogezredhez. Csapata rövidesen a nyugati frontra került. Ugyanannak az é-
nek novemberében Hitler már káplár volt, s egy szép napon igen veszedelmes helyzetbe került az yperni fronton. A francia ágyuk egész napon át lötték a német állásokat. A bajor ezred igyekezett a végsőkig kitartani, de véresvességei estefelé már oly súlyosak voltak, hogy a hadállás megin-
gott s az ezred megmaradt legénységének nagy-
része pánikszzerűleg hátra szaladt. Ebben a pillan-
tatban az egyik tartalékkállásból többedmagával egy fiatal kapitány rohant előre, hogy visszatérés-
re kényszerítse a hátra özőnőket. A kapitány pa-
rancsnoka még rákiáltott a tisztre:

— Wiedemann kapitány, ne csináljon örülsé-
geket!

A kapitány azonban, mintha meg sem hallotta volna parancsnoka szavát, folytatta utját az első állások felé. Ujabb zárótűz következett, amikor Wiedemann egy tanyai ház mögé érkezett. A házat akkor repítette levegőbe egy nehéz lövedék, és nyomomban utána gázfelhőt borítottak a vidékre. Wiedemann kapitánynak volt még ideje és lélek-
felelőlete, hogy a ház törmelékei közül egy-két esz-
méletlen állapotban levő sebesült német katonát ki-
mentsen. Hátracipelték a sebesülteket, majd valami-
mivel hátrább szekerekre rakták, hogy a mentő-
hevekre vigyék. Amikor a sebesülteket feltették a
szekerekre, az egyik káplár kinyitotta szemét:

— Kapitány ur, Önnek köszönhetem az életem — mondta a katona. — Soha ezt nem fogom elfelejteni Önnek.

— Ki maga? Hogy hívják?

— Hitler Adolf, káplár.

Wiedemann kapitány és Hitler ekkor látták egymást legelőször. Később, amikor Hitler felgyo-
gyult s újra beosztották csapatszolgálatra, vélet-
lenül Wiedemann századához került. A kapitány visszaemlékezett az yperni kalandra és Hitlert ma-
ga mellé vette a századtörzshöz. Szoros barátság
fejlődött ki közöttük, milyen a fronton legtöbb
esetben kifejlődik tiszték és legénységi állomány-
hoz tartozó emberek között, akik sokáig vannak
egyazon sorsban együtt.

Wiedemann kapitány terjesztette fel első ki-
tüntetésére Hitler Adolf káplárt és akkor kapta
meg Hitler a vaskeresztet. Egyizben Hitler azzal a
kéreccsel fordult Wiedemannhoz, hogy léptesse elő

örmesterré. Wiedemann ezzel hártotta el a mostani
Führer kérését:

— Különös fickó ön, Hitler káplár. Én megbe-
csülöm bátorságát és vakmerőségét, meg is teszek
mindent, hogy a körülményekhez képest a sorsa
elviselhető legyen, de parancsnokságot nem adha-
tok önnek. Ha az ön kezében hatalom volna, képes
lenne a legnagyobb ostobaságokat elkövetni.

Igy maradt Wiedemann jóvoltából mindvégig
egyszerű káplár Hitler Adolf és talán így maradt
életben is ugyancsak Wiedemann jóvoltából.

A háború befejeződött. Wiedemann kapitány
leszerelt, visszavonult München melletti kis birto-
kára, ahol szorgalmasan gazdálkodott és szenvedé-
lyesen kertészkedett. Monarchista érzelmeinek csak
szűk baráti körben adott megnyilatkozást, egyéb-
ként dolgozott és mélyen megvetette a németor-
szági köztársaságot. Egy nap, amikor bennjárt
Münchenben az uccán eléje állott egy sovány, ki-
álló arccsontú fiatalember. Wiedemann azonnal
felismerte Hitlert. Ő és a volt századparancsnoka ez
uccai találkozás után gyakran beszélgettek. Hitler
az időben szervezte a nemzeti szocialista pártot és
kérésére Wiedemann kapitány összehozta őt egy-
néhány monarchista érzelmű férfivel. Az összeköt-
tetésnek Hitler jó hasznát vette s amikor már be-
járatos volt az arisztokrata szalonokba is, ismét
kézszerítással köszönte meg Wiedemann segítség-
tét s újból azt mondta az egykori kapitánynak,
amit a yperni fronton:

— Ezt nem fogom önnek soha elfelejteni.

Jó néhány újabb esztendő rohant el mindkettő-
jük felett. A Harmadik Birodalom már szervezked-
ett. Németországban javában folyt a nemzeti
szocialisták nagytakarítása. Hitler kancellárnak
egy napon névsort terjesztett elő a titkos rendőr-
sége legveszedelmesebb ellenségeiről. A listán sze-
repelt Wiedemann kapitány neve is. Hitler azonnal
maga elé hozatta Wiedemannt. Anélkül, hogy bár-
mit kérdezett volna tőle, nem annyira Wiedeman-

Legyen bizalommal fogorvosával szemben
— Eljött Önnek
KOLYNOS
Ez az új fogorvos ajánlja pacien-
sáinak a Kolynos fogkrémet fertőtlenítő
és tisztítótulajdonságai miatt fogva.
Kolynos használata által úgy fogja,
mint foghúsa egészségének és ellen-
állóképesnek lesznek.

Tegye mosolyát ragyogóvá
KOLYNOS által

Takarítsa ki a fogait
Vegyen nagy tubust

KOLYNOS
DENTAL CREAM

nak, mint inkább saját környezetének adresszávala
mondta:

— Wiedemann kapitány, ön itt marad. Mától
kezdve ön a hadsegédem.

Wiedemann később még egyszer megmentette a
kancellár életét. Ő leplezte le ugyanis a Roehm-
féle puccsot.

Azóta van Hitlerre csakis egyetlen ember-
nek döntő befolyása és ez az ember Wiedemann.

Azaz van befolyása még valakinek! Ez a va-
laki Hohenlohe-Waldenburg Stefánia hercegnő, aki
Wiedemann kapitánnyal meghitt baráti viszonyban
áll. Amikor Hitler híres könyve: A „Mein Kampf“
megjelent, a hercegnő menten hívévé vált a nemzeti
szocialista vezérnek. — Wiedemann kapitánnyal a
hercegnő csak később ismerkedett meg, amikor
már mindketten legbensőbb hivei voltak Hitlernek.
A hercegnő kitűnő londoni összekötőjei külön
predestináltak Stefániát arra, hogy barátjával
Wiedemannal együtt támogassák Angliában Hitler
előbb titkolt, később nyílt diplomáciai képviselőjét.
Hogy ma Wiedemann kapitány Chamberlainnél ép-
pen úgy képviseli a német kancellárt, mintha maga
Hitler tárgyalna az angol miniszterelnökkel, azt
Wiedemann nemcsak Hitlerhez fűződő régi harc-
téri barátságának, de Hohenlohe-Waldenburg her-
cegnőnek is köszönheti. A pikantéria ebben az öss-
szekötésben csupán az, hogy Hohenlohe-Walden-
burg hercegnő éppenséggel nem árja származásu.
Első férje ugyan, akivel 1913-ban kötött házassá-
got, valóban Hohenlohe-Waldenburg Frigyes her-
ceg volt, az osztrák-magyar monarchia katonai
attaséja a szentpétervári követségnél de édesapja
— mint ahogyan a Paris Soir munkatársa megál-
lapítja — egy egész egyszerű, szürke budapesti
zsidó fiskális.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Szeptember 1-én kezdődik Budapesten az idei Őszi Lakberendezési Vásár

Budapestről jelentik: Harminc kis- és közép-
ipari szakma káprázatos kiállításának keretében,
szeptember 1-én nyílik meg Budapesten a város-
ligeti Iparcsarnokban az idei Őszi Lakberendezési
és Háztartási Vásár. Mint már 14 év óta, ezidén
is megtalálja az érdeklődő közönség ezen a vásá-
ron a lakberendezési ipar és technika minden ké-
nyelmes és praktikus újítását és a vásár az érdekes
látványosság felül ezuttal is rengeteg tanulsá-
got ígér. A háztartások racionalizálásának jegy-
ben rendezik meg ezt a nagyszabású kiállítást,
amelynek keretén belül valóságos háziasszonyi aka-
démia oktatja ki az érdeklődőket művészi aszta-
lításra, főzésre, befőzésre. a háztartási cikke ke-

zelésére és tárolási módjaira, a legújabb fűtési
technikára, a legcélszerűbb mosásra, egyszóval
mindarra, amire csak a háziasszony tudásának
gyarapítása szempontjából szükség lehet.

A CFR. vonalain előreláthatólag ebben az
évben is engedélyezik a visszautra szóló 50 %-os
menetdíjkedvezményt, a magyar közlekedési vállá-
latok vonalain ugy az oda, mint a visszautzásnál
már augusztus 24-én érvénybe lépnek a féláru me-
netdíjkedvezmények és a külföldi közönség ezuttal
vizummentesen utazhatik a vásárra. A vizumot utó-
lag adják meg Budapesten, személyenként 2 pengő
50 fillér kezelési illeték leróvása ellenében.

PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem körül többé,
mint szállodába egymagában a szoba

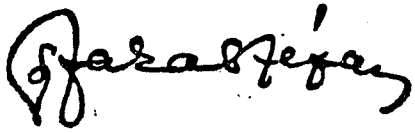
Ha Budapestre jön, lakjon a
Belvárosi Pensióban

IV. Veres Pálné-utca 10., fölmelet,
a Belváros szívében.

Hideg-melegvíz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

TRANSILVANIAI SZEMMEL

Írta:

A transilvániai szem történelmi látászöveget jelent. Nem öt-hatszáz esztendő látómezejét, hanem legalább ezeröttszáz évet.

Az ember pedig olvassa a lapokat. És amint olvassa, itt is, ott is szemébe ötlök egy-egy tipikusan transilvániai dolog. Egy Ratiu nevű ügyes Cluj—kolozsvári ékszerész például szakkönyvet írt az ékszerekről és az első példányát elküldötte Őfelsége Carol királynak. A szemfüles kisebbségi újságíró, aki ebből az alkalomból beszélgetést folytatott vele, feljegyzí, hogy ez a Ratiu abból a régi, patinás nevű román familiából származik, amelynek ága egykor kettéoszlott. A család a „nagylaki“ magyar nemesi előnevet viseli, azonban úgy Romániában, mint Magyarországon, hol a családból elszármazott ág jelenlegi feje Rátz Jenő magyar honvédelmi miniszter.. Vagy írjunk-e arról a Cluj—kolozsvári házról, amely tipikusan karakterizálja ezt a transilvániai életet.? A Str. Goga 7. számú házról van szó. A földszintjén lakik dr. Buteanu Aurel, a Patria írószervezője. Mellette dr. Elfer Aladar, az országos híri magyar belgyógyász. Az emeleten az aradi dr. Petran Coriolan egyetemi professzor: a réztáblán a neve fölött magyar nemesi címer. Közvetlenül Petran professzor mellett lakik Domokos Pál Péter tanár ur, a moldovai csángókérdés szintén európai nevű magyar tudósa. A bérház harmadik emeleti lakója Onisifor Ghibu egyetemi professzor, a romániai katolikus szerzetesrendek speciálistája, a konkordátum elvi ellenfele. És, hogy el ne felejtjük: a Goga-ucca 7. szám alatti bérház a római katolikus Status tulajdona.. Mi ez, ha nem transilvániai keresztmetszet..?

Folytassuk.? Emlékezzünk-e meg arról a Serban professzorról, aki a szegedi mezőgazdasági főiskola dékánja volt, mialatt testvére, a neves bőrgyógyász-professzor, Aradmegye közigazgatásának élén állott, mint az egykori Iorga-kormány prefektusa.? Vagy említsük-e meg, hogy a szegedi egyetem most létesített román nyelvi és irodalmi tanszékének professzora egy Braşov—brassói, román vérségi származású tudós, dr. Sulica Szilárd professzor, akinek testvérei, Nicolae és Traian, ma is Braşov—Brassóban élnek.? Sulica Constantin professzor a magyar alföldi egyetemen Eminescu, Caragiale és Eftimiu poézisét fogja előadni, mint ahogyan a Valenii de Mute-i, hírneves szabadegyetemen Avram P. Teodor professzor, az Akadémia könyvtárosa a magyar irodalom értékeiről tart ezen a nyáron külön előadásorozatot és legutóbb is Ady Endre költészetét, a román, magyar és szláv fájdalmaik egységesen emberi rezonátorát ismertette és méltatta a szakember lelkeségével és a tudós tárgyilagosságával..

A fenti adatokkal nem kívánunk sem többet, sem kevesebbet mondani, mint amennyit maguk tartalmazznak. Az emberek különbözőképpen olvassák az újságokat. Van, akit a világszemléleti harcok mérgezett frontja, van, akit a spanyolországi, vagy a távolkeleti frontok véres eseményei izgatnak, lord Runciman tárgyalásairól fájnak a híreket, vagy pedig mindenekfelett az izgalmas bűnügyi szenzációk szerelmesei. Mindez világszemlélet, lelki beállítottság, felhogás és gusztyus dolga. Az újságnak kötelessége, hogy kiszolgálja mindegyikfajta olvasójának igényeit. Transilvániai szemmel olvasva azonban a riportok, beszámolók sorrengetegeit, számunkra a napiesemények hullámveréseinek e fenti kis csöppjei a legcsillóbbak, legérdekesebbek, mert nemcsak az ittélő népek és fajok történelmi egygyéorradságának bizonyítékai, de mindenkor, naponta megismétlődő emlékeztetői az eleven életet élő transilvániai léleknek. Emlékeztet arra, hogy életünk egymás mellé s nem egymás ellen rendeztetett. És mindaz, amit ezzel az igazsággal szemben hirdetnek, silány lélekmérgezés csupán, amelynek büne előbb-utóbb elveszi jutalmát.

NEURALGIA
FEJFAJÁS
HÜLES ELLEN

ANTINEURALGIC
JANOL

Kapható gyógyszerházakban
és drogueriákban

Zászlót szentel az aradi Katolikus Népszövetség ifjusági tagozata

Tábort mise a CAA-telepen. — A megyés püspök és kísérete megjelenik az ünnepségen. — Országos Katolikus Népszövetségi találkozó Aradon. — Pápai áldásban részesülnek az ünnepségen megjelentek

Az aradi katolikus Népszövetség ifjusági tagozata szeptember 4-én, vasárnap nagyszabású ünnepség keretében szenteli fel zászlaját. A zászlóavató ünnepség az aradi katolikus társadalom kimagasló eseménye lesz, mert ezen résztvesznek a Népszövetség országos körzeti elnökei, a megyés püspök és a papság magas képviselői.

A Népszövetség gyönyörű lobogóját a satumare—szatmári zárdában készítik és a zászlóanyai tisztséget Szabó Miklósné urasszony vállalta, aki áldozatot nem kimélve lelkes támogatással segíti elő az aradi katolikus iparos és kereskedő ifjak hitbuzgalmi életét. Az avatandó zászló azt a jelenetet örökíti meg, amikor Jézus homlokon csókolja a dolgozó munkás ifjút.

Az ünnepség legkiemelkedőbb része a tábori mise, amely minden valószínűség szerint városunk legjobb sporttelepén, a CAA telepen fényes külsőségek mellett lesz megtartva. A tábori misét celebráló főpap Rómából engedélyt kapott, hogy a mise keretében pápai áldást nyújtson a hívőknek.

A katolikus Népszövetség ifjusági tagozatának vezetősége Oláh Ferenc minorita hitta-

nárral az élén, Nagy Károly, Witauschek Ervin, Pánits Pál, Kőszegi Emil, Barthel Ernő alelnökökkel karöltve hetek óta készíti elő a nem mindennapi érdekességű ünnepséget és fejtenek ki eredményes tevékenységet, hogy a város katolikus társadalmának, de különösen az iparosságnak alkalma legyen tanujelét adni egyházához való ragaszkodásának és ahhoz az eszményhez, melyet a katolikus Népszövetségbe tömörült alakulatok jelentenek.

A zászlószentelési ünnepséggel kapcsolatban szentelik fel a Minorita-palota I. emeletén levő Népszövetségi-otthon ujonnan átalakított helyiségeit is, ahol szeptember 4-én, vasárnap délben bohyolódik le az ünnepség második része, az ünnepi bankett, amelyen ünnepelni fogják városunk népszerű urasszonyát, az egyet áldozatos jötevőjét, Szabó Miklósné zászlósnőjét és a résztvevő egyházi és világi előkelőségeket.

Az ünnepségre meghívást nyertek a hatóságok és különböző hitfelekezetek, társadalmi és sportegyesületek és a város nagyközönsége. A részletes programot a rendezőség idejében közölni fogja.

Nagyarányu baromfikivitel bonyolítottak le Aradmegyéből

Kimutatás az első félév állatexportjáról

Az Aradmegyéből történt élőállatkivitelről élénk képet nyújt az a kimutatás, melyet az aradmegyei állatorvosi hivatal készített az első félév aradmegyei élőállat exportjáról. E kimutatás szerint Curtici—Kürtösről 14 lovat, 1331 kövér sertést és 114 sovány sertést szállítottak külföldre. Sofronea—Sofronyáról 103 kövér sertést, Aradról 274 lovat, Aradul-Nou—Ujaradról 14 lovat és 412 kövér sertést, Sagul—Németságról 218 kövér sertést, Socodor—Székudvarról 39 kövér sertést, Chişineu-Criş—Kisjenőről 2525 baromfit, Graniceri—Otlakáról 93 kövér sertést, Padureni—Erdőhegyről 2 szarvasmarhát, 14 lovat, és 113 kövér sertést, Siciu—Siklóról 58 kövér sertést. Sant-

ana—Szentannáról 551 kövér sertést, Simand—Simándról 1163 kövér sertést, Zimandul-Nod—Zimandujfaluról 359 kövér sertést, 95 szarvasmarhát, 5 borjut, 1 bikát, Pecica—Pécskáról 1687 kövér sertést és 63990 baromfit, valamint 272 nyulat szállítottak külföldre.

A fentiekon kívül 446 kilo száraz belet exportáltak Aradról. Az első félévben Aradmegye összkivitele 171 vagon telt ki. A szállítmányokat a Curtici—Kürtösi határállomáson keresztül vitték ki az országból és azokat a vármegyei állatorvosi kar tagjai, Martha Gheorghe dr. vármegyei főállatorvos, egészségügyi főfelügyelő vezetésével vizsgálták felül a kiszállítás előtt.

Rheuma | Va'uta daviza nem kell, csak lei, | Csuz.

Utlevél nélkül is pompás gyógyhely:

VATA DE JOS

kénes és szénsavas hőgyógyfürdő, | itett gyógymedencével.

Teljes pensió: (3-szori étkezés, lakás) ei 140

Ar nye | Kérjen prospektust | Telefon: "VATA de JOS No. 6." | Vasuti kedvezmény | Női bajok

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egy évre . . . 840 lej || Negyedévre 210 lej
Egy hónapra . . . 420 lej || Egy hónapra 70 lej

A doktor ur

Irtja:

Székely

Van nekem egy régi kedves doktor ismerősöm. Kedves ember, csak azt nem szeretem benne, hogy engem is kezelni akar. Nyáron az ember sokszor ebédelt nyilvános terrazonon. Ha magam vagyok újságot olvasok. Arra talál a doktor járni, megáll: ejnye, ejnye, nem való étkezéskor olvasni, nagyon egészségtelen.

Egyszer direkt leült elmagarázni, micsoda kárt teszek az emésztőszervekben avval, hogy az újságot nézem ahelyett, hogy az évésemre ügyelnék. Szívesen idézném itt a hasznos tudós igazságokat, sajnos, nem figyeltem oda.

Vagy huszonöt éve folyik ez, nem tágit, mindig emeli az ujját, csóválja a fejét.

Tegnap a korzón huztam el a polgári ebédlőben. Észrevettem a doktoromat egy szállodai terrazonon, ott ebédelt.

Köszöntem volna, de reménytelen volt: úgy hele volt mélyedve az újságába.

— IDŐJÓSLAT. Várható időjárás a következő 24 órára: A légnyomás emelkedik, változó felhőzet, északnyugat felől szél, főleg a tengerparton. A hőmérséklet északnyugaton süllyed, különösképen a hegyvidéken.

— Zürichi tőzszezárlat. Páris 21.99, London —, Newyork 437.00, Brüsszel 73.92, Milánó 23.00, Amszterdam 238.87 és fél, Berlin 175.00, Varsó —, Prága 15.07, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Szeptemberre marad a tengerész-ünnep. Bucurestiből jelentik: A tengerészeti és légügyi minisztérium közli, hogy az uralkodó családot ért gyász következtében a tengerész-ünnepélyt, mely minden évben augusztus 15-én szokott lenni, szeptember 3-ra, azaz Kjsasszony napjára halasztották el.

— Megkezdődtek a hadgyakorlatok a Maginot-vonal légvédelmi berendezésének kipróbálására. Páris. A német határ közelében lezajló nagy francia hadgyakorlatok megkezdődtek. A Bozel és Beuthe folyók között a légi haderő és a légítámadást elhárító ütegek és berendezések kipróbálása folyik. Ez az első eset, hogy a híres Maginot-vonal légvédelmi berendezése működésbe lép.

— Dohnányi Bucurestiben fog hangversenyczni. Dohnányi Ernőt, a nagy magyar muzsikust a Bucuresti-i Filharmonikusok meghívták két hangversenyre. Dohnányi Ernő a meghívást elfogadta és decemberben tartja hangversenyeit a fővárosban. Az első estén mint dirigens jelenik meg a hangversenydobogón Gheorghescu kintű zenekari együttese, a Bucuresti-i Filharmonikusok élén, a második estén Dohnányi Ernő a zongorista mutatkozik be a főváros hangversenyközönségének.

Ha feljön Budapestre

kellemes url otthont talál az

ATTILA PENSIOBAN

BUDAPEST, Andrássy-ut 78, Tel. 129-878

Magánpanotában elég a szobák, folyóv.z.

Napi ellátás 6 pengőtől kezdve.

— Magyar egyetemi tanár Prága német tudományegyetemén, Prágából jelentik: A cseh-szlovák fővárosban lévő német egyetem jogi fakultásán új magántanárt fogadtak be. Az új tanár a római jog és az antik jogtörténet tanára, Bolla Szibilla. Ő az első magántanár a prágai német egyetem jogi fakultásán. Bolla Szibilla magyar származású, mindössze 28 éves, a csásfordi s jobaházi Bolla családból származik, amely nemzetséghől kiváló tudósok sora származott. Egyik nagybátyja a magyar főudvarnagyi bíróság első elnöke volt.

Gyarak, vállalatok képviselőit,

vagy megbízottaknak legforgalmasabb utakon az állami vállalatok közelében lakással, irodával, telefonnal és raktárral rendelkező gépezetmérnök. Aradi tantermes ingatlanok csak 1.000.000 lej garancia képen. Részletes felvilágosítást ad Garati Arad, Str. M. Papillu 28. — Telefon 16-85.

— NIKOTIN, MINT GYÓGYSZER. Párisból jelentik: A napokban orvosi küldöttség érkezett vissza Partsmouthból, ahol orvosi kongresszust tartottak. Ezen a kongresszuson a francia orvosok egy csoportja a nikotin gyógyító hatásáról tartott felolvasásokat. Madison professzor szerint a nikotin-savról egészen feltűnő gyógyhatást tudnak kimutatni. Különösen a leprát gyógyították ezzel a savval és azt hiszik, hogy a megfigyelések során más betegségeknél is hasonló hatást lehet majd elérni. A nikotinnal egyébként a francia orvosok megállapították azt is, hogy bőrbajok esetében gyógyulást tud előidézni.

Nyári áru kiárusítás

L. EISELE-nél

Dívat és textil. Str. Motianu 2. szám.
Szenzációs olcsó árak!

— Borzalmas szerencsétlenség történt egy olasz hadihajón. Róma. Hivatalos jelentés szerint Malorca szigetén, Pooezza kikötőjében borzalmas szerencsétlenség történt az egyik ott állomásozó Quarto nevű olasz hadihajón. Felrobbant a hajó egyik gőzkazánja és a robbanás 15 embert megölt és 20-at súlyosan megsebesített.

OMPAS. KODAK FENYKEPEZOGEPKEK nagy VALASZTEKBAN
FRISS ELEMEL, LEMEZEK
ELOH.VASO, SOKSZOROS.TASOK, NAGYITASOK
preciz kivitelben

GÁRDONYI OPT.C.FOTO SZAKUZZLE EBEN DACIAVAL SZEMBEN
kapitató legolcsóbban.

— Féláru kedvezmény Párisba és Bécsbe. Bucurestiből jelentik: A párisi férfi atlétikai bajnokságok és a bécsi női atlétikai versenyek idejére a CFR 50 százalékos vasuti kedvezményt engedélyezett, ameyt csak a visszautazás idején lehet igénybe venni. Párisba szeptember 3—15, míg Bécsbe szeptember 17—25. között lehet utazni. A kedvezmény csak személyvonatra érvényes, az egész összeggel megfizetett menetjegy és a verseny rendezősége igazolványának felmutatásának ellenében.

A szokás hatalma

Ebédelt a sebészorvos.

A gyantlan polgár

ha a Micăla—Mikalaka és Pánatul Nou—npanáti országuton robog gépkocsival, különös látványnak lehet szemtanulja: az országuton hóekekkel dolgoznak a munkások...! Ez nem tévedés, — most, augusztus elején, amidőn a kánkula még javában uralkodik, ez a téli találmány remekül használható. Hóekével takarítják az országutókat a félméter mélységű portömeget, nehogy a járművek elsüppedjenek, mint a gépkocsik a Szaharában.

Ne riadjon meg tehát senki, ha valaki újságolja, hogy Arad környékén is megjelent valami „lochnessi szörnyhöz” hasonló óriáskigyó; ez csak az országuton lebegő felkavart por, amely az óvatosan haktató gépkocsik nyomában mintegy kilométer hosszúságban kigyózik...

— A LÖBL HIRLAPIRODA ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR UJBÓL MEGNYILT.

— Előadás Adyról a Valenil de Munte-I szabadegyetemen. Valenil de Munteból jelentik: A Iorga tanár szabadegyetemén kisebbségi szempontból igen nagyjelentőségű előadást tartott Avram P. Teodor tanár, az Akadémia könyvtárosa. Avram P. Teodor a magyar irodalomról szóló előadások során, ezuttal Ady Endréről tartott előadást. Az Akadémia könyvtárosa, — mint mondotta, — a román irodalmi körök által is méltányolt magyar géniusz életét és költészetét ismertette, Ady Endre költészete a román társadalomra nézve kettős szempontból bír nagy jelentőséggel, — hangsúlyozta az előadó, — elsősorban esztétikai értékei, másrészt a rokonszeny miatt, amelyet Ady Endre a románsággal szemben oly gyakran nyilvánított. Előadását azzal fejezte be, hogy sajnós a román irodalomban mindeddig kevés jó fordítás jelent meg Ady műveiből s most ő maga, Avram P. Teodor is lefordított 30 Ady-verset és azokat az ősz folyamán könyvalakban jelenteti meg.

— Dr. Emil Botis Timișoara-I ügyvéd, irodáját a Timișoara I. Bul. Regina Maria 5. sz. alól, Timișoara II., Str. 3. August 1. sz. I. emeletre helyezte át. Tel. 35—65.

Modern szobafestést, mázolás, butor és portálfestést

legu abb mintákkal, preciz kivitelben vállal, rajánlattal készséggel szolgál

Mandl Sándor szobafestő és mázó Arad, str. P. Chinezul 2. Tel. 21-89

— Dr. Antal bőrgyógyász és urológus, hazaérkezett, Str. Goldis 14.

— Magyarországon is bevezetik a kötelező munkaszolgálatot. Budapest, Kultsár István miniszteri tanácsos, az értelmiségi ügyek kormánybiztosa, kijelentette, hogy a kormány fokozatosan be fogja vezetni a kötelező munkaszolgálatot.

— Orvosi hír. Dr. Windholz Béla szülész, nőorvos, hazaérkezett és ismét rendel a Therapia szanatóriumában. Új telefonszám 23-61.

— Hasműtétek utáni időszakokban a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz kitűnő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhigítja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

— Nyugalmozott postavezérgazgató. Bucurestiből jelentik: Pitulescu postavezérgazgató betöltötte 60-ik életévét és ezért október elsejei kezdettel nyugdíjazták.

Somogyi György

szobafestő és mázó

Str. Consistorului 21. szám alól ugyancsak a

Str. Consistoruluiba 17. szám alá költözött.

— Bucuresti-i vegyész-mérnök tragikus öngyilkossága Sovata—Szovátán. Sovata—Szovátáról jelentik: Ma reggel, amikor egy kiránduló csoport visszatért a hegyek közül, akasztott emberre bukkant az erdőben. Megállapították, hogy Virgil Gheorghiu, a ploesti-i Románo—Americaná közölköző társaság vegyész-mérnöke akasztotta fel magát és az ő teteme függött a fán. A mérnök néhány nap óta eltűnt és azóta semmit sem tudtak a sorsáról. Az utóbbi napokban néhány alkalommal nagy mulatozásokat rendezett a fürdő vendégeivel, akikkel ott barátkozott össze, de senkisé meg nem tudta, hogy végzetes tervet forgat az agyában. A bevezetett nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlenné ember gyögyithatatlán idegben szenvedett.

— Timisoarai teniszklub Aradon. Az RPA, volt aradi korcsolyázó egyesület vasárnap a volt Csanádi-palotában levő tenispályáján vendégül látja a Timisoara-temesvári Electrica legjobb női és férfi teniszeseit. A játékosok között szerepelnek dr. Buding Lőrinczy, Czapp és Vlad és mások. A színvonalasnak ígérkező teniszverseny iránt általános érdeklődés nyilvánul meg.

— **Harc a veszettség ellen.** Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi miniszter az országsszerte megindított egészségügy-fejlesztési mozgalmával kapcsolatosan a következő utasításokat bocsátotta ki: Az egészségügyi hatóságok az állategészségügyi szervekkel egyetértésben rendszabályokat fogantatosítanak a veszettség elleni óvintézkedésekre vonatkozólag, hasonlóképpen a rendőri és közigazgatási hatóságokkal egyetértve intézkedéseket tesznek folyamatba a csavargás és a koldulás megakadályozására. Nagy gondot fordítanak arra is, hogy a csavargóktól a társadalmat megszabadítsák.

Bundák és mindennemű szőrme

nagy választékban, javítások és alakítások rendkívüli olcsó szezon előtti árakon

IUGA szücsnél Arad,
Str. Metianu 15.

— **Monstrorazzia Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Tegnap reggel fél 10 órakor általános razzia volt a fővárosban, amelynek során a rendőrség bejárta az összes nyilvános helyeket. A különféle kávéházakból 300 olyan embert állítottak elő, akik nem tudták magukat kellőképpen igazolni. Az előállítottak között sok olyan akadt, akit a rendőrség különféle bűnözés miatt már régóta körösz.

— **Elhízott egyéneknél reggelenként éhgyomorra** egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz a bélműködést határozottan előmozdítja, az anyagcserét tetemesen fokozza, a zsírmennyiséget megfelelően leapasztja és a testet könnyedén teszi. Kérdezzék meg orvosát.

— **Dr. Szigethy Magda és Soreanu Harry** jegyesek.

— **Negyedmillió lei értékű** briliáns fülbevalót loptak el a satumarei vonaton. A Halmeu-Satumare közötti vasúti vonalon rejtélyes ékszerlopás történt. Schwartz Józsefné, bécsi lakos, aki rövidebb tartózkodásra érkezett a városba, a halmeu várnál szabályszerűen bemutatva magát hozott értékeit. A válomás megtörténte után az asszony kéztáskájában helyezte el az ékszereket, köztük negyedmillió lei értéket meghaladó platinafoglatú briliáns fülbevalóját is. Amikor Satumarera érkezett, megdöbbenve fedezte fe, hogy az értékes fülbevaló eltűnt táskájából. Gépkocsin azonnal visszatért Halmeura, de az ékszernek ott sem találta nyomát. Egyelőre nem lehet megállapítani, hogy az uriaszony elvesztette-e, vagy pedig a Halmeutól Satumareig terjedő útvonalon ügyes tolvajok emelték ki táskájából az értékes briliáns függőt. Schwartz Józsefné magánnyomozókat fogadott az ékszer előkerítésére.

Irodahelyiségek

Plața Avram Iancu 7. alatti házban kiadók. Bővebbet házfelügyelőnél.

— **Fákat és kerítést döntött ki, majd falnak rohant a vezető nélkül elindított tehergépkocsi.** Bucurestiből jelentik: A bucurestii Boiangiu-utcában különös gépkocsiszerencsétlenség történt. A 29. számú ház előtt munkások követ raktak egy tehergépkocsira, amelynek vezetője eltávozott rövid időre. Amikor a munkások a rakodással végeztek, rövid ideig vártak a gépkocsivezetőre, amikor azonban ez nem tért vissza és megállapították, hogy a motor-kulcsot a gépben felejtette, az egyik munkás a kormány mellé ült és megindította a motort. A gépkocsi hirtelen elindult és a munkás tehetetlenül kiáltozott a kormány mellett, amely felett elvesztette az uralmát. Hiába próbálkozott az egyre gyorsabb iramban, vad kanyargással előrehaladó kocsit nem tudta megállítani. Két fát tört ki a vezető nélkül rohanó tehergépkocsi, majd egy kerítést döntött ki, végül pedig egy ház falának rohant és pozdorjává zúzódott. A szerencsétlen alkalmi gépkocsivezetőt súlyos sebesülésekkel szállították kórházba. Ezen kívül tegnap még öt másik közlekedési baleset történt a fővárosban.

— **Nemlétező követelés átruházásával egyenlített ki 300.000 leles tartozását egy bucurestii építkezési vállalkozó.** Érdekes ügyből kifolyólag helyezte vád alá az ilfovi ügyészség Kádár Károly bucurestii építkezési vállalkozót. A vád szerint Kádár visszaélt Moldoveanu Iosif bucurestii lakos jóhiszeműségével, amikor egy 300 ezer leles nemlétező követelést ruházott át Moldoveanura. Kádár azt állította, hogy az „Eforia Spitalelor Civile” negyedmilliót meghaladó összeggel tartozik neki s ezzel a „követeléssel” egyenlített ki ügyfelénél a maga tartozását. Amikor azután Moldoveanu jelentkezett a pénzért kiderült, hogy közönséges csalás áldozata, mert az „Eforia” soha sem tartozott Kádárnak.

Weinfeld Rózi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

— **Hamis okmánygyárat lepleztek le a fővárosban.** Bucurestiből jelentik: A hatóságok letartóztatták Puiu Vera, másnéven Moritz Wexler iránnyitása mellett dolgozó hamisító bandát, amelynek tagjai hamis tartózkodási engedélyekkel, orvosi és gyógyszerészeti diplomákkal árasztották el az országot.

A nagy érdeklődés

azra kóstolók

TEXTIL A.B.C.

divatruházat Bul. Reg. Ferdinand, a lath. templommal szemben, hogy

olcsó nyári vásárát

10 nappal meghosszabbítsa az alábbi olcsó árak mellett

1 mtr. külföldi oroppe	49 lei
1 „ mosó delain	23 „
1 „ imprimeá	85 „
1 „ Crepdechine m'n-dea színben	69 „
1 „ férfi ingcsfir	31 „
1 „ fehér vászon	19 lei

Paplan és függönyujdonságok nagy választékban!

— **Ulora—Marosújvári gyógystrandfürdőt** ajánljuk azoknak, akik kellemes, csendes fürdőhelyen akarnak nyaralni. A fürdő gyógyhatása európai hírű. Ellátás napi 60 lei. A fürdő berendezése a legtekélyesebb modern. Gyönyörű parkok, gyógyhatás reumatikus és női betegségek ellen. Prospektust kívánatra a fűdőigazgatóság kü. Cim: Uioara, județul Alba.

— **Kazaltűz egy aradmegyei faluban.** Az aradmegyei Iratosul-Mare—Nagyiratos községben lakó Horváth Lajos gazdálkodó buzaföldjén kazalba rakott szalma lángra gyúlt. A fellármázott falubeliek mintegy órai megfeszített munka után lokalizálták a tüzet, amelynek során a lángek, mintegy 10 ezer kiló szalmát hamvasztottak el. A tűzvizsgálat megindult.

Örökbe adnám

két egészséges, szép gyermekemet (hatéves kislány, 8 éves fiú). Cim a kádoban.

— **Aki tulsokat evett, vagy ivott és ezért rosszul érzi magát, annak egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és felelősséti egész szervezetét. Kérdezzék meg orvosát.**

O A nemzetgazdasági minisztérium lajstromot készített azokról a cikkekről, amelyeknek kivitele tilos. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium kimutatást közöl azokról a cikkekről, amelyeknek kivitele a ma életben lévő rendelkezések szerint tilos. Az alábbi cikkeknek kivitelét semmiféle formában sem engedélyezik: Bivaly-, ökör-, tehén-, borjubőr szőrrel, vagy szőr nélkül, nyersen, sózva, szárítva, vagy hamuban. Bármilyen gyapjú, kivéve a Curcan-gyapjút és a cserzésnél fennmaradt gapjút. Bármilyen fajta csikóbőr. Friss tej. Természetes kender, kivéve a varrásokkal diszitett szövetekből készített cikkeket. Üres zsákok. Nyers diófa, kivéve a diófalemezzel készített butort. Kukorica és kukoricából készített áruk. Arany. Réz, kivéve a hulladékok és a rézből készült árukat. Használt acél vetelekcsővek. (A vámtarifa 1408 és 1409 tételeiben szereplő rész.) Ócskavas. Cink, bármilyen formában, kivéve a cinkhulladékokat és a cinkhamut.

Általános érdeklődés kíséri a Motiu aruház nyári kedvezményes akcióját

Mult vasárnapi számunkban ismertettük azt a nagy szabású akciót, amelyet a népszerű Motiu-főle divatruház indított és amelynek célja az, hogy az előreláthatóan hosszú nyári szezon alatt 10, sőt 20 százalékkal olcsóbban szerezhesse be a nagyközönség a még nagyon is szükséges nyári cikkeket. Múltan az ismert aruház figyelmes és előzékeny tulajdonosa a kedvezményt nemcsak a készpénz, hanem a könyves vevőkre is kiterjesztette, érthető az a nagy érdeklődés, amely az akció iránt már is megnyilvánult. A kedvezményes árusítás tudomásunk szerint a hó végéig tart.

— **A BUDAPESTI ROMÁN KÖVET FONTOSTANÁCSKOZÁSA A MAGYAR KÜLVÜGYMINISZTERREL.** Budapest. Románia budapesti követe, ma hosszan tartó tanácskozást folytatott Kánya Kálmán magyar külügyminiszterrel.

— **Az egészségügyi kampány gyakorlati sikere Aradon.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy az országos egészségügyi kampány Aradon dr. Cotioiu Romuald városi főorvos irányítása mellett eredményesen bonyolódik le, előre megállapított tervek alapján. A kampány érdekes eredménye az a bejelentés is, amelyet az aradi Simay-gőzfürdő vezetősége a városi főorvosi hivattal közölt. A gőzfürdő ugyanis az egészségügyi kampány tartamára 35 százalékos árleszállítást hajt végre és így lényegesen olcsóbb díjak mellett áll a nagyközönség rendelkezésére, mint eddig. Cotioiu Romuald dr. városi főorvos köszönettel és meglepedéssel vette tudomásul a bejelentést, ami azt bizonyítja, hogy Aradon megértésre talált az egészségügyi kampány nagyjelentőségű elgondolása.

Cserépkályha lerakatot nyitottam

Str. Bratianu 19. sz. alatt. Új kályhák felállítását, régi kályhák átrakását, valamint javításokat vállalom jutányos áron

Szabó Miklós kályhásmeister

— **Az aradi városházán működő négyedélmű hivatal** felszólítja az alábbi uccákban lakó 18. és 85. év közötti leányokat, valamint gyermektelen asszonyokat és az 50. és 60. év közötti férfiakat, hogy délelőtt 8 és 1 óra között, kedden és pénteken délután pedig 4 és 7 óra között is lényképpel és személyazonosságai bizonyítvánnyal jelentkezzenek a városháza 82-es számú szobájában: Calea Radnei, Dosoftei, Miron, Liliac, Sft. Ana, Cleopatra, Elisabeta, Viorolelor, Maximilian, Fabius, Imasului, Marcu, Crinului, Coriolan, Octavian, Luncei, Măgurei, Noe, Pajurei, Fluorului, Sămănătorului, Poianei, Zefir, Păstorului, Clăcașilor, Busuioac, Gheorghinei, Pășunei, Arges, Amurgului, Cobzei, Podgoriei, Lipovei, Abrud, Credinței, Arhanghel, Voinicilor, Ciobanului, Dreptății, Frăției, Marginei, Renasterii, Prutului, Constanța, Siriei, Dîgului, Junilor.

— **Az egyiptomi anyakirálynő pesti vendégekedése a „Szinházi Élet”-ben.** Gyönyörű képekkel illusztrált cikkben számol be a „Szinházi Élet” új száma az egyiptomi anyakirálynő pesti szezsúrláról. Az ugyancsak Pesten tartózkodó világhírű karmesterrel, Stokowsky-val, Lengyel Menyhért csinált intervjút. Petrovics Elek, Hatvany Lili, Bethlen Margit, Kemény Simon, Babay József, Megyeri Sári és mások cíikkel mellett e héten kezdli meg a „Szinházi Élet” Hevesi Sándor konferálásával a „Játsszunk színházat” című pályázatát. Elsőnek Unamuno világhírű szindarabját, „Az igazi férfi”-t közli, kottamellékletén a „Nem kell csak egy tölges jazz” foxot hozze. Rádió Világhíradó, 32 oldalas színes gyermeklap, kézimunka melléklet van még az új „Szinházi Élet”-ben, melynek ára 20 lei. Előfizetési díj negyedévre 250 lei. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: VASÁRNAP:

FÖLDES gyógyszerár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszerár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszerár, Piața Avram Iancu
(Tel.: 15—00.)

HÉTFŐ:

VOJTEK gyógyszerár, Bulev. Regina Maria
25, (Tel.: 15—10.)
DANCIU gyógyszerár, Piața Mihai Viteazul
13. (Tel.: 15—78.)
BERGER gyógyszerár, Saguna-ut.
BERNÁTH gyógyszerár, állomással szemben.

Méhek megölték egy elefántot

A londoni lapok hihetetlennek tetsző tudósítást közölnek a keletafrikai Nairobi városából. Egy farm közelében döglött elefántot találtak a gazdasági munkások. Mivel semmiféle sérülésnek a nyomát nem lették rajta, nem tudták elgondolni, mitől pusztulhatott el a nagyszerűen fejlett és fiatalnak látszó állatorlás. A munkások az agyaráit vizsgálták és közben kinyitották a száját. Abban a pillanatban, amikor ez megtörtént, népes méhraj repült ki az elefánt szájából. A fej eldarabolása közben arra a felfedezésre jutottak, hogy az elefántot méhek ölték meg. Az elefánt ugyanis felfalt néhány tábla lépesmézet, amelyet teljesen elvettek a méhek. A méz viaszostól lecsuszott az állat torkán, a méhek azonban nem. Sőt bőrtünetekben kétségbeesetten küzdöttek az életükért és összeszurkálták az elefánt torkát. A sok szurástól annyira megdagadt a légzőcsöve, hogy megfulladt.

Halál a sivatagban

A nyugatausztráliai Viktória- és Gibson-sivatagok területe még ma is jórészt feltáratlan. Csak a sivatag szegélyén telepedett meg a civilizáció, mert ott kiadós aranymezőket találtak. Valószínű, ennek az aranyrétegnek folytatása van. Térképészeti felvételeket már több ízben készítettek repülőgépről, de földtanilag még nem kutatták végig a két sivatagot, mert a borzalmas éghajlati viszonyok sok vakmerő tudóst és érdeklődőt visszatérésre bírtak, vagy megölték. Megdöbbentő körülmények között ért véget nemrégiben egy kutató kísérlet. John T. Blake, egy fiatal angol, két tapasztalt sivatagkutatóval indult el azzal a szándékkal, hogy végighalad a Viktória-sivatagon. Lóháton próbálták a vállalkozást végrehajtani, a legnagyobb körültekintéssel látták el magukat mindennel, amire csak szükségük lehetett. Mégsem tértek vissza kellő időben és a hatóságok elhatározták, hogy megkeresetik őket. Egy repülő megtalálta egyik elhagyott táborhelyüket és onnan folytatták a keresést. Rájöttek, hogy Blake bizonyos távolságokban jelzéseket és üzeneteket hagyott hátra, amelyekkel útját megjelölte. A naplójából kiderült, hogy a kis csapat műszerei elromlottak és nem tudtak tájékozódni. Az üzenetek tartalma egyre komolyabb lett, mert elfogyott az ivóvíz. Aztán nem akadtak további nyomokra. Néhány hét telt el és most egy másik repülőgép felfedezett egy másik tábor, az előttevalótól mintegy hatvan kilométerre. Addig vonszolták magukat a szerencsétlenek étlen-szomjan a tikkasztó melegben. Onnan nem messze azután megtalálták egymás mellett a három holttestet. Blake levélben közölte, hogy revolverrel követnek el öngyilkosságot, nehogy megőrüljenek az elviselhetetlen kínoktól. De a legszörnyűbb az egész tragédiában az, hogy az öngyilkosság színhelyétől nyolcszáz méternyire egy kut volt a peremig tele élvezhető ivóvízzel...

A szerencsétlenségek bélyeg-albuma

Sokféle bélyeggyűjteményről lehetett már hallani és olvasni, de arról, amely Tournier Gaszton birtokában van, még nem sok szó esett. Pedig ez a gyűjtemény a legérdekesebbek közé tartozik. Ez a Tournier, hamisítatlan francia kispolgár, szerencsétlenségeket gyűjt, olyan bélyegeket vesz és elad, amelyek valami katasztrófára emlékeztetnek. Ha valahol a rohanó vonat kisiklott, vagy egy postarepülőgép kigyulladt, megszólal Tournier lakásán a telefon és a drót másik végéről ezt mondja neki az illető miniszterium egyik tisztviselője: „Tournier ur, megint van valamin az ön

számára! Másnap félig elégett levélborítékokat kap, bélyegeket ezzel a pecséttel: „Cimzett ismeretlen, mert a lagnyi katasztrófánál (33. 12. 24.) az írás megcsontult”. Saigon—Páris 1932., tizenkét halott: a távoli Indokínából levél, amely sohasem jutott el céljához. Egy szenesedő Washington-bélyeg: Postagéplezuhanás Ohio mellett. Meglátszik a láng nyoma. Bélyeggel sűrűn teleteragasztott levél ezzel a lebélyegzéssel: „A 101. légihajó indiai repülőútja”. És alatta a kék bélyegzés: „Beauvaisnél lezuhant”. Közel száz ember halt meg akkor. De ezeken a katasztrófa-bélyegeken kívül más érdekességek is vannak az albumában. Vannak ott például norvég 10-örés bélyegek, amelyek vastag cérnával vannak a borítékhoz odavarrva. Skandináviában 1932-ben százával bukkantak fel ilyen levelek. A norvégok ezen a módon tiltakoznak a bélyegek rossz ragasztóanyaga ellen és ezzel a vidám tüntetéssel el is érték céljukat: nemsokára már jobban ragadt a bélyeg.

Az ördögös „alni”

Hogy senki sokáig ne törje a fejét, mit jelent ez az „alni” szó, mindjárt eláruljuk, hogy ez egy új, vasból, nikkeltől és alumíniumból álló ötvény, egy új mágnesacél olyan meglepő és csodálatos tulajdonsággal, hogy megnyilvánulása lepípálja az indiai fakirok legügyesebb bűvészfogásait is. Egy japán embernek köszönheti a létezését és mágneses erőre sokszorosan felülmúl minden eddig ismert anyagot. Tudjuk, hogy két mágnes ellentétes sarka vonzza egymást, míg az egyforma sarkok ellökődnek. Eddig azonban minden mágnesnek ereje saját súlyához viszonyítva oly csekély volt, hogy nem lehetett vele valami nagyon meglepő dolgot bemutatni. (Mérőeszközök számára ugyanis rövid hengeres alni-mágneset úgy teszünk le az asztalra, hogy gurulhat) és egy másik alni-gyűrűvel úgy közelünk hozzá, hogy két egyforma sarkaik állnak egymással szemben, akkor az első alni-gyűrű egyszerűen megfutamodik. Elgurul és ha az ember rászoritja a másodikra, egészen tisztán érzi azt a hatalmas erőt, amelylyel a két vasgyűrű ellöki egymást. Ha a két gyűrűt most eleresztjük, mint a nyíl elszaladnak egymástól, mintha valami láthatatlan rugó lökte volna szét őket. Valósággal libabőrös lesz az ember háta, mikor két erős alnimágnes-pálcával kísérletezhet. Ha ugyanis az eddig használatos acélajtából való két mágneset egyazon sarkaival egymásra rakunk, nyugodtan maradnak, mert az ellökő erő nem elég arra, hogy a nehéz vasat megmozgatassa. Ha ellenben ugyanezt két alnipálcával próbáljuk meg, akkor az az eddig még soha nem látott csoda játszódik le a szemünk előtt, hogy a felső mágnes az alsó felett szabadon lebeg a levegőben. Ez bizony fejetetejére állítja egész elképzelő erőnket és két-három évvel ezelőtt még lehetetlennek látszott.

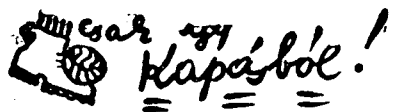
Hatalmas méretű kulturakcióvá terebélyesedik a „Prometheus” és „Obsitos” szabadtéri előadása

Mindössze egy hét választ már csak el a két szabadtéri előadás napjától. Szombaton, augusztus tizenharmadikán és vasárnap, augusztus tizennegyedikén valóban olyan hatalmas méretű kulturális esemény fog lezárni ebben a városban, amilyenre még nem volt példa. Az előkészületek lázában ég az Aradon időző és a kulturüggyel közösséget fenntartó színészgárda minden egyes tagja. Már elkészült annak a hatalmas színpadnak a terve, amelyet a Gloria sportpályán fognak felállítani és amely négy dimenziós alapon vetíti ki a színpad mondanivalóit a közönség felé. Óriási érdeklődés nyilvánul meg Eftimiu Victor ragyogó verses drámájára a „PROMETHEUS” iránt, amely igazán hamisítatlan gyöngyszeme a román irodalomnak. Nagy statisztériával, világvárosi színvonalat meg-

ülő világitási felkészültséggel, de főleg bravuros előadásban kerül műsorra ez a ragyogó színpadi alkotás. Kétszáz statiszta, korhű jelmezek és maga az a millió, amit egy ilyen szabadtéri előadás nyújt felejthetetlen élménnyé növekednek minden néző szemében. Vasárnap este kerül majd műsorra Kálmán Imre világhírű operettje az „OBSITOS”. Minden igényt kielégítő zenekar, nagyszerűen összehangolt statisztéria a református dalárda közreműködésével, briliáns szereplők összeműködéséből adódik majd az az átütő erejű siker, amely premierré avatja ezt a kitünő operettelőadást. A főszereplő Felhő Ervin, ifj. Szendrey, Lázár Hilda, a vendégszereplő Nagy István mindmegannyi művészi alakítás várományosa. Olyan tökéletes előadást kap majd az aradi közönség, hogy mindenképpen a legteljesebb megelégedéssel fog távozni a Gloria pályáról.

Négymillió munkás ment egyszerre szabadságra Franciaországban
Paris. A párisi és páriskörnyéki fémipari gyárak ma bezárták kapuikat. A nagy gépkocsy-repülőgép- és motorgyárak csaknem negyedmillió munkása ezzel megkezdte az első általános fizetett szabadságát.

Közel száz külföldi repülőgép várnak Budapesre
Budapest. Vasárnap délután 89 külföldi repülőgép érkezik a budapesti közforgalmi repülőtérre a Szent István emlékévként nemzetközi repülő találkozója.

Az Astra uszószaosztálya vasárnap, augusztus 7-én nagyszabású uszóversenyt rendez a Muresnek a kulturpalota melletti szakaszán. A versenyen a szokásos uszós számok szerepelnek és azon a rendező egyesület versenyzőin kívül a CAA és a Hakoah uszói vesznek részt.

A labdarúgó-szövetség és a rádiótársaság megállapodást létesítettek arra nézve, hogy az augusztus 14-iki Rapid—Ripensia mérkőzést a bucaresti-i rádió teljes egészében közvetíteni fogja.

A legérdekesebb vasárnapi sportesemény kétségkívül Aradulmou—Ujaradon zajlik le, ahol a Tündérbertben tartja meg az AMEFA nagyszabású kerti ünnepélyét. A kitünőnek ígérkező nyári mulatságon Arad sportemberei találkozót adnak egymásnak. Nagyszerű műsor és különböző szórakozások állnak a nagyközönség rendelkezésére. Egyébként Sadowski utolsó szereplése lesz vasárnap az AMEFA színeiben, ugyanis a kertünnepélyen bárki rughat neki 11-es büntetőt.

A budapesti Hungária csapata tegnap Lodzban játszott és ott egy lengyel kombinált csapatotól 1:0 0:0 féldíj után vereséget szenvedett. A játékvezető Kardost és Müllert, a Hungária két csatárát kiállította és így a budapesti csapat kilenc emberrel nem tudott teljesértékű ellenfél lenni.

O Az Intelegera körmérkőzésének második napján vasárnap, augusztus 7-én két mérkőzés kerül lebonyolításra az Intelegera-pályán éspedig: 4 órai kezdettel a Transilvania és a Crisana mérkőznek, 6 órakor pedig az Intelegera—Tricolor döntőt bonyolítják le. Este 9 órai kezdettel társasvacsorát rendeznek a Valaszkay-féle vendéglőben, ahol ünnepélyes keretek között osztják ki a díjakat.

Hotel Corvin

Coalárdi szálloda a város szívében. — Ujnan berendezve, kámp. fűtés, hideg-meleg folyóvíz. —
BUDAPEST,
VIII. Csokonay-utca 14.
Nemzeti Színháznál.
Egyágyas szoba P. 3,
kétágyas P. 6.—

HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS
PÁRISBA és ISTANBUL
Jimboliától Lei 6.100—12.400 Constanta-tól Lei 4.200—5.950
Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az
„EUROPA”
Román Nemzeti Utazási és Idegentorgalmi vállalat
Aradon: „EUROPA” Strada Regina Maria 10.

SPORT KÖZLÖNY

Uj játékosokat szerződött az AMEFA a távozó Praszler és Sadovski helyére

Adósságmentesen adta át az egyesületet az AMEFA eltávozott régi vezetősége

Az AMEFA-hoz közelálló körében napok óta nagy nyugtalanságot keltett az a körülmény, hogy a munkásegység nem rendelkezik a bajnokságban való meginduláshoz szükséges anyagi alappal. Ezzel kapcsolatban az egyesület eltávozott régi vezetősége és az egyesület jelenlegi vezetői között véleménykülömbőség is keletkezett, amelyet azonban kellő megértéssel és jóakarattal sikerült elsimítani.

Amint az Aradi Közlöny elsőnek megírta, az AMEFA átadta Praszler és Sadovski játékosait a fővárosi Juventusnak, amelynek megbízottja: Hertler kapitány Aradon időzött. A két játékosért a piros-feketék 300.000 leit kaptak és ebből régi adósságaikat fedezik, de új játékosok vásárlására is marad a pénzből.

Elsősorban egy hátrévet szerződött az AMEFA és ezzel kapcsolatban két név van forgalomban: Sliva, az Olimpia (Satumare—Szatmár) és Záborszky, a Crisana (Oradea—Nagyvárad) játékos. A tárgyalások folyamatban vannak és a közeli napokban eldől, hogy melyiket szerződött a munkásegység. Az eltávozott Sadovskit Gerold, az AMEFA fiatal kapusa fogja helyettesíteni, de szerződöttnek a piros-feketék egy fiatal tartalékkapust is. Praszler helyettese alighanem Bermoser, az Olimpia tehetséges allround csatára lesz és még egy csatár szerződését vette tervbe az egyesület vezetősége, ha Cuculával kapcsolatban megállapodásra jut a Chinezullal. Cucula átadására vonatkozólag ugyanis igen előrehaladott tárgyalásokat folytat az AMEFA a Chinezullal és

a szélső vasárnap a Ripensia elleni mérkőzésen próbát játszik a Timisoara—temesvári lila-fehér csapatban.

Alkalmunk volt beszélgetni Szabó Miklóssal, az AMEFA volt elnökével, aki a következőket mondotta:

— Nagymérvű elfoglaltságom következtében váltam meg az AMEFA vezetésétől és örülök, hogy három évi munka után sikerült az AMEFA-t olyan színvonalra emelni, amely a jövőt illetően értékes erkölcsi bázist fog jelenteni.

— Az egyesületet adósságmentesen, sőt azzal a nélkülözhetetlen tőkével adtam át, ami a meginduláshoz szükséges volt és így minden ki bizakodással nézhet kedvenc csapatának szereplése elé. Két játékosnak az eladása régi kötelezettségek rendezése, valamint a rezsi csökkentése miatt mulhatatlanul szükséges volt. Mi sem természetesebb, — fejezte be Szabó Miklós szavait — hogy mint sportember a jövőben is a legnagyobb érdeklődéssel viseltetem az AMEFA sorsa iránt és hiszem és remélem, hogy Arad sportszerető társadalmában olyan erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti a nagymultú egyesületet, hogy fennmaradása és sikeres szereplése a régi vezetőség viszszavonulásától függetlenül biztosítva legyen.

A bajnoki start előtt tehát az AMEFA a legjobb kilátásokkal indul a küzdelemben és most már a szorgalmas és céltudatos munkán mulik, hogy a tradíciójának megfelelően szerepeljen is.

A Sport és Kritika

hétfőn a szokott terjedelemben, gazdag tartalommal jelenik meg. Számos érdekes sportcikkben kívül részletesen beszámol a vasárnap külső és belföldi sporteseményeiről és minden elárulható helyen kapható.

O, te boldog szüniő!

Egy hosszú és munkában gazdag év letelte után, közeledünk megint a szüniőhöz és újból megyünk a hegyekbe, völgyekbe, tengerre, egy szóval levegőteli tájakra. Edzze és trenirozza testét, tegye ellenállóképessé minden fáradtsággal szemben és főleg legyen gondja bőrének rugalmas ságára. A kellemetlen izzadsággázkodás kezei, lábain, hónalj alatt nemcsak hogy kimozza és elfárasztja, hanem környezetének ellenszennessé is teszi. Tekintettel arra, hogy a tej még mindig a legjobb bőrápolószert, csak a szin- és szagtalan Hidro-Milkuderm-Crémét kell használnia. Kezdetben naponta, később 1—2-szer hetenként kell vele bedörzsölni az izzadó bőrrészeket, mely az izzadság szagát eltávolítja, a bőrt szárazzá és rugalmasá teszi. anélkül, hogy bármilyen ingeret vagy zavarokat okozna.

Hidro-Milkuderm kapható az összes gyógy-szertárakban és drogériákban.

A magyar vízipóló-bajnokság jelenlegi állása

1. MTK	8	6	1	1	41:12	13
2. UTE	7	6	1	0	33:10	13
3. MAC	1	4	2	1	16: 8	10
4. BSE	7	3	3	1	31:20	9
5. BTC	7	1	2	4	15:27	4
6. III. ker.	7	1	1	5	16:25	3
7. MESE	7	1	1	5	8:35	3
8. BEAC	4	1	0	3	8:20	2
9. SZUE	4	0	1	3	6:17	1

O 64.18 méter új országos rekordot jelentő eredményt dobott gerellyel Vamanu csüörtökön Bucurestiben. Nem hitelesíthető azonban, mert edzésben érte el. Az bizonyos azonban, hogy formában van és vasárnap valószínűleg versenyben meg is javítaná ismét a rekordot.

O Zsitvayné—Somogyi Klári 6:4, 7:5. A keszt helyi teniszbajnokság női egyes döntője.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Banca Ardeleană 1938. félévi mérlege az intézet újabb fejlődését mutatja

Betétállománya múlt évi hasonidőszakhoz viszonyítva 156 millióval és múlt év vege óta 26 millióval, 1 milliárd 271 millióra emelkedett

A banktörvény rendelkezéseinek megfelelően a nemzetközi relációkban is számottevő intézetté fejlődött Banca Ardeleană most tette közzé félévi mérlegét, melynek adatai egyrészt az intézettel szemben megnyilvánuló kivételes bizalomról, másrészt a mai viszonyoknak megfelelő óvatos üzletpolitikáról tesznek bizonyosságot.

A készpénzkészletek és bármikor igénybevehető bankkötvetések összege meghaladja a 343 millió leit több mint 1937. év végén 92 millióval és 82 %-ban fedezi az azonnal esedékessé válható összes kötelezettségeket — a törvény által előírt 10% helyett —, az egész betétállománynak pedig cca 28 %-át teszi. Az intézet sem a Banca Naționalănál, sem más helyen hiteletet nem vett igénybe.

A bank betétállománya az elmúlt félévben 26 millióval emelkedett az 1937. június 30-i 1 milliárd

115 millióval és az 1937. évi 1 milliárd 245 millióval szemben 1 milliárd 271 millió leire emelkedett, annak dacára, hogy az elmúlt félévben — a leszállított hitelkamatok miatt — e téren óvatos kamatpolitikát kellett követnie.

Kihelyezési állományát az elmúlt félévben az intézet nem növelte az ismert gazdasági okok miatt, múlt évvégi 1 milliárd 185 millióról 1 milliárd 107 millióra 78 millióval csökkentette, növelvén ezzel diszponibilitását.

A bank fejlődésében nemcsak a Cluj—kolozsvári központ és a bucurești főtelep, hanem az aradi, Braşov—brassói, Oradea—nagyvárad, Satu-Mare—szatmári, Sibiu—nagyszebeni, Timişoara—temesvári és Tg.-Mureş—marosvásárhelyi telepek is kivették az őket megillető részt körzetük gazdasági viszonyainak megfelelően.

Módosították a végrehajtásról szóló törvényt

Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter aláírás végett rendeltörvényt terjesztett Ófelsége elé a végrehajtási törvény módosításáról. A módosított szöveg lényegesebb intézkedései a következők:

Abban a törvényben, amelyben a hitelező az ingatlanra árverés kijárását kéri, fel kell tüntetnie az ingatlan értékét is. Ez az érték a városi ingatlanok esetében nem lehet kevesebb mint a pénzügyigazgatóságon kimutatott jó-

vedelem tizszerese, míg a falusi ingatlanok esetében a jóvedelem nyolcszorosa. A végrehajtást elrendelő végzés feltünteti majd a hitelező által megjelölt értéket is. A hitelező köteles valamelyik országos lapban és egy helyi lapban meghirdetni az árverést. A hirdetménynek öt nappal az árverés előtt kell megjelenni. Az árverést külön külön kell eszközölni minden ingatlanra. Azt a biztosítékot, amelyet az árverésen résztvevőknek nyújtaniuk kell,

Elhalasztják az országos evezős-bajnokságokat

Augusztus 14—15-re tüzték ki Constantában az országos evezős bajnoki versenyt, amelyet most szeptember 8-ára halasztottak el. Az aradi evezős-kerülethez szombaton délelőtt érkezett meg az országos evezős szövetség távirata, amely szerint az augusztus 14—15-re kijűzött versenyt szeptember 8-ra halasztják el. Az aradi egyesületeket az elhalasztás következtében jelentős károsodás érte, mert a csónakokat már előre elküldötték és most intézkedtek, hogy azokat visszarendeljék.

Győztek a magyar ökölvívók Klagenfurtban

Klagenfurt. A magyar válogatott ökölvívócsapat Klagenfurtban vendégszerepelt és 10:6 arányban győzött. A Budapest—Klagenfurt mérkőzés eredményei:

Énekes II. győz Kristlmayer ellen, Podány Klapka ellen, Bendj Jurko ellen, Sárközi ellenfél nélkül. Az osztrákok közül Gräftl I. legyőzte Szigetit, Steiskal Benét, a Szabó—Winkler, Szalay—Grässner mérkőzések pedig döntetlenül végződtek.

O 74.80 métert dobott a finn Nikkanen gerellyel. Ebből az eredményből lett azután 80 méteres új „világrekord“ egy téves távirati jelentés alapján. Bár ez a 74.80 méter sem rossz...

A hegyekben — a tengeren én megvédem

Állandó kísérője én legyek

és pénzben kell letétbe helyezni. Az előnyben részesített hitelezők mentesülnek biztosíték letétele alól. A kikiáltási ár 25 százalékkal lesz alacsonyabb a hitelező által feltüntetett értéknél. Ezt az árat egyébként az árverési hirdetményben is fel kell tüntetni. Abban az esetben, ha az első árverés alkalmával nem ajánlottak volna a fent említett összeget, az árverést elhalasztják. Az újabb időpontot nem lehet 25 napnál előbbi és 40 napnál későbbi időben megállapítani. Az új árverésnél a kikiáltási ár az eredeti kikiáltási árnál 10 százalékkal alacsonyabb lesz. Abban az esetben, ha ezt az újabb kikiáltási árat sem sikerül az újabb árverés során elérni, a fenti feltételek mellett újabb árverést tűznek ki és az elérhető legmagasabb áron értékesítik az ingatlant.

Olyan esetekben, amikor még lábon álló gabonára jrnak ki árverést, a gabona eladása csak aratás után történhetik meg. A jelen törvény intézkedései a folyamatban levő végrehajtásokra is vonatkoznak abban az esetben, ha az eladás időpontját még nem állapították meg, vagy pedig az eladást felfüggesztették. A végrehajtásokkal kapcsolatos intézkedések érvényben maradnak kivéve azokat az eseteket, amikor szakértői vizsgálat történt. A hitelező pótkérvényben kell feltüntesse az ingatlan értékét, hogy azt az árverési hirdetménybe bevehessék. Főül a pótkérvényről értesítik az adósságot is. Az 1930. évi végrehajtási törvény hatályát veszti.

A Gazdasági Egyesület aradmegyei tagozatának közleményei

A nyári szántásokról

A tarlók felszabadulása utáni földmunkák során nem járhatunk el egyetlen szabály szerint, hanem mindig számba kell vennünk talajunk természetét, nedvességi állapotát, a lekerült vetés gyomnevelő, vagy gyomirtó voltát, továbbá a következő növény igényeit.

Már maga a tarlókántás is ezekhez a körülményekhez kell, hogy igazodjék. Gabonafélék után, különösen akkor, ha azokban sok egyéves, magról szaporodó gyom volt és ha tavaszi fog utánuk következni, amely alá még az őszi folyamán mélyebben fogunk szántani, a tarlót minél sekélyebben kell meghántani, hogy az alátakart gyommagvak még a nyár folyamán, az első eső után kicsirázzanak. Kevésbé elgyomosodott tábláinkon, különösen, ha földjük kötött és ha attól félünk, hogy a sekélyen meghántott föld annyira megkeményedik, hogy a második, mélyebb szántást nem tudjuk neki megadni, mélyebbre vehetjük a tarlókántást. Így dolgozhatunk például az őszi gabonák alá zabosbükkyő, csalamádé, magbükkyő, borsó, kender stb. után.

A második nyári szántást ősziak alá mélyre vegyük, 16—20 centiméterre, amely munkával a talaj rendszerint annyira megporhanyul, hogy a vetésig bekövekezik kívánatos beeredett állapota. Amennyiben a rögök esőhiány miatt nem omlanak el, vagy ha talajunk természete olyan volna, hogy a borona nem elég szétomlasztásukhoz, akkor a rögtörő henger munkáját kell igénybevennünk. Ezt az eszközt egy kisebb gazda egymaga nem szeresheti be, mert kellő kihasználásához legalább 50—60 katasztrális hold őszi gabonavetés szükséges. Ezért jól teszik a kisebb területeken dolgozó gazdák, ha ilyen hengerek beszerzésére többen összeállnak, vagy gazdakörük útján szereznek be rögtörő hengereket.

A nyári szántások befejezése utáni időszak szokott legalkalmasabb lenni az istállótrágya kihordására és alászántására. Igyekezzünk a trágyát minél egyenletesebben elosztani. Ezt úgy érjük el legpontosabban, ha táblánkat ekebarázdákkal egyenlő négyzetekre osztjuk, például 6-6 és négyzetgekre és mindenikbe kilenc kis trágyakupacot rakunk. Ha tudjuk egy ilyen kupacnak a súlyát — amit egy kézi rugós mérleg és egy darab zsákvaszonn segítségével, amelybe a kupacot felszedjük, könnyen megállapíthatunk — akkor könnyen kiszámíthatjuk a táblánkra hordott trágya mennyiségét és trágyakészletünket a megtrágyázandó területre eloszthatjuk.

A szétszórt trágya kupacait minél hamarabb terítsük szét és szántás alá. Ez a szántás sekélyen, 10—15 cm. mélyen történjék, mert így a trágya tápanyagai a kívánatos mértékben átalakulnak növényeink igénye szerint és nem kerülnek olyan mélyre, a következő mélyebb, 20—25 centiméteres őszi szántással sem, hogy a levegőtől elzárva, ne fejthessék ki hatásukat.

A műtrágyák közül a mésznitrogént az őszi vetés előtt 10—14 nappal kell elszórni és sekélyen beállítani.

Modern utépitő gépet vásárolt Aradmegye

Nagyszabásu

utépitési munkálatokat bonyolítanak le a folyó költségvetési évben

Dobriceanu Mihail aradi ezredes-prefektus kezdeményezésére az aradmegyei utépitő hivatal Pantelimon Nicolaescu főmérnök vezetésével nagyszabásu utépitési tervet dolgozott ki, amelyet 1938—39-es költségvetési évben kívának valóra váltani.

A közelmúltban már részletesen megemlékeztünk arról a nagyszabásu utépitő programról, amelyet Ghelmegeanu Mihail közmunkaügyi miniszter dolgozott ki és amely az ország utihálózatának radikális megjavítását szolgálja. A kormánynak ebben a közhasznu munkájában kíván belekapcsolódni Aradmegye prefektusa

GHELMEGEANU

akkor, amikor a folyó évi költségvetésbe jelentős összeget vett fel azzal a céllal, hogy megjavítsa a lehető legrövidebb időn belül azokat az aradmegyei utakat, amelyek gyökeres javításra szorultak a forgalom zavartalan lebonyolításának megkönnyítése végett.

Ugyancsak ebből a célból a megye vezetősége egy legmodernebb típusu úgynevezett „Caterpillar“ utépitő gépet vásárolt 1 millió 760 ezer lejért. Ennek az utépitő gépnek jelentős előnye az, hogy megrövidített idő mellett jelentős megtakarítással épít utat az eddigi rendszerrel szemben. A gép mellett mindössze négytagú személyzetnek kell dolgozni és az egyaránt alkalmas sánc ásására, valamint utfeltöltésre. Az első próbamunkát Chisineu-Cris—Kisjenő közelében végeztek. Nicolaescu főmérnök szakavatott irányítása mellett 38 kilométeres utat 30 nap alatt épített meg 180 ezer lei költséggel. A régi rendszer szerint ez a munka 3 hónapig tartott volna 300 munkással és másfél millió leies költséggel.

A legközelebbi munkát Arad és Siria—Világos között végzik el. Az utépitő hivatal által kidolgozott tervezet szerint egyébként a követ

kező vonalakon végeznek utjavítást, illetve utépitést:

Micalaca — Mikelaka — Varfurile — Hal-mágycsucs, Siria — Világos — Paulis — Opálos, Masca — Muszka — Silindia — Buteni — Körösbökény, Pancota — Pankota — Sfantana — Szentanna — Curtici—Kürtös, Seleus — Szölös — Zarand—Nadab, Seleus — Szölös — Cermou—Csermő, Talpos — Sebis—Borossebes — Dezna—Dézna — Dézna — Moneasa—Menyháza, Arad—Curtici—Kürtös-határ.

Chisineu — Cris—Kisjenő—Sepreus—Senrös, Cermei — Csermő, Misca—Miske—Vanatori—Vadász—Berechiu, Socodor—Székudvar, Siclau—Sikló — Graniceri—Otlaka. Zimandul Nou—Zimánduffalu — Chereus Kerülos. Arad — Turnu—Tornya-határ. Aradul-Nou — Ujarad — Lipova—Lippa, Capruta — Slatina — Gurahont—Honctő, Arad — Varias—Varjas, Padureni — Erdőhegy — Varsáná, Petris—Rosia—Obarsia, Chisineu-Cris — Kisjenő — Adea—Ágya, Engelsbrun—Alios, Sannicolaul — Mic — Kisszentmiklós, Cruceni—Fibis, Pecica—Pécska—Semlac Szemlak — Seitin — Sajtény — Nadlac—Nagylak.

Ehhez a munkához összesen 26.250 köbméter követ és homokot használnak fel.

Ugyancsak megjavítják az Aradul-Nou—Zadarlac—Zádorlak és a bodrogi kolostor közötti utat, amelyhez ezer köbméter követ használnak fel.

Négyszáz millió lei gabonaértékesítés céljaira

Öfelsége a király aláírta azt a rendelet törvényt, amelynek értelmében a nemzetgazdasági minisztérium a nemzeti szövetkezeti intézet útján végze heti a gabonaértékesítés műveleteit. E célra a Banca Naționala négyszáz millió leit előlegezhet a nemzeti szövetkezeti intézetnek, amely az említett összeget 1939. január elsejéig köteles visszafizetni.

O Uj cégjegyzők a Hitelszövetkezetek Szövetségének központjánál. A Hitelszövetkezetek Szövetsége legutolsó igazgatósági ülésén Muzsnai László és Hantz S. István főellenőrök cégjegyzökké nevezték ki. Az új cégjegyzők az intézet régi, érdemes tisztviselői, akiknek előléptetését szövetkezeti körökben örömmel vették tudomásul.

O Uj kiviteli prémiumok a fűrészarunál. A nemzetgazdasági minisztérium 5, 10 és 15 százalékos kiviteli prémiumot állapított meg a fűrészarú exportjára. A prémium aszerint változik, hogy a kivitel mely államba történik, illetve, hogy annak ellenértékét milyen valutával fizetik.

Sportvonat Budapestre utlevél és vizum nélkül,

csak egy fényképes személyazonossági igazolvánnyal.

Aradról indul szeptember 7-én, szerdán délelőtt Budapestről visszaindul szept. 13-án, kedden d. u.

Részvételi díj személyenként 1.340 lei, gyermekeknek 10 évig 840 lei

Számozott ülőhelyek a vonaton. A budapesti tartózkodás költségei előre is fizethetők leiben, akár teljes ellátásra, akár csak szoba és reggelire. Budapest megtekintése autocar-ral, „Budapest éjjel“, valamint egy napos kirándulás a Balatonra. Személyenként 2000 lei értékű pengő vihető ki. — Kérjen részletes prospektust!

Beiratkozás határidő: szept. 1. csütörtök estig a

WAGONS-LITS COOK és EUROPA menetjegyirodákban Arad

A hirdetések új rezsimjének előnyei

Néhány nappal ezelőtt nyilvánosságra került a lapok utján való hirdetés új rendszere. A sajtó és propaganda alminisztérium a lapok képviselőivel és a hirdető-ügynökségekkel együtt tanulmányozta a kérdést, amelynek szabályozását úgy a lapok, mint a hirdetőök bizalommal fogadják. Az állam felsőbbrendű érdekei is kielégítést nyernek. Mindenekelőtt leszállították a tarifát a nem ki-mondottan kereskedelmi jellegű hirdetésekre vonatkozóan. Ez annál is szükségesebb volt, mint hogy a kormány általában akciót indított az árak megrendszabályozására az élet olcsóbbá tétele céljából. A többi hirdetési kategóriáknál fix tarifákat állapítottak meg, ami a tisztességtelen versenyre irányuló minden kísérletet kiküszöböli. Másrészt a vállalatok, amelyek hirdetnek, pontosan tudni fogják, mennyit tartoznak fizetni a hirdetésért, a lapok is mentesülnek olyan mellék-szemponctoktól, amelyek lealacsonyíthatnák a sajtó szerepét; a lapoknak törvényes tevékenységükben kell majd megtalálniuk egzisztenciális eszközeiket. Gazdasági okok is szükségessé tették a hirdetési tarifák szabályozását. Az ajánlatok, kérések, árlejtések, stb. kedvező feltételek mellett való lekötése hozzájárul a kereskedelem fellendítéséhez. A munkanélküliek elhelyezését megkönnyíti az apróhirdetések olcsóbbá tétele. A nagyipar, amely eddig adófizetője volt bizonyos lapoknak, most közvetlenül ellenőrizhető lesz az állam által anélkül, hogy esetlegesen káros akcióiban a lapok által fedezhető volna. A sajtó- és propaganda alminisztérium és az egész közvélemény elvárja, hogy ez a szabályozás rövidesen meghozza a várt eredményt a tisztesség és közhasznos szellemében rendezve a hirdetések kényes kérdését.

— **INDUSTRIA CUCIRINI S. A. R. ARAD**, 1937. évi mérlege 20 millió lei részvénytőke 277 ezer lei tartalékalap mellett 1,063.163 lei tiszta nyereséget mutat ki.

— **UJ CÉGEK ARADON.** Az aradi kereskedelmi kamaránál ujabban a következő szakmai cégeket jegyezték be: Rabitz Fani, Boulevardul Reg. Maria 16., posztó és szövet detailkereskedés. — Soț. I. Drexler Iosif, Str. D. na Balaga 44, rövid-áru és harisnyakereskedés. — Friedmann Gizella, Str. Mețianu 4., „Union Textil” emblémával rövid-áru és textil detailkereskedés. — Teodor Ang., Pancota—Pankota községben textil és rövidáru kereskedés. — Klein Maxim és Erzsébet Arad, Boulevardul Regina Maria 2—6., szövet-, cipő- és férfi divatárkereskedés. — Kohn József, Str. Dacilor No. 14., textilügynökség. — Rotariu I., Miniș—Ménés község, textil-, pamutfonal- és vegyeskereskedő. — Popity D. Arad, Str. Cărmidarilor 13., textil-, női- és gyermekkonfektio-kereskedés.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

VASARNAP, AUGUSZTUS 7.

București, 8.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 9.55: Vallásos óra. I. Harangszó. II. Istentisztelet közvetítése a patriarchatu templomából. III. Szentbeszéd. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállás jelentés. 13.25: Déli hangverseny. A Victor Prescu-zenekar játéka. 14.15: Időjelzés, időjárás jelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Ion Manu vidám negyedórása. 15.30: Előadás a falu számára. 15.45: Grigore B. Chiazim (mandolin) Mihail Branzeanu (gitar). 16.05: Hasznos tudnivalók földművesek számára. 16.25—17.10: A Gore Ionescu-zenekar hangversenye. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszzerű gyógyászati kérdések. 19.17: Táncczene gramofonlemezek. 20.35: Caliopi Gheorghiu-Villea énekhangversenye. Román dalok. 21: Hírek. 21.10: Vladislav Burkath (Varsó) lengyel zeneszerzők műveiből zongorázik. A következő szerzők művei: Chopin, Paderewski, Rozvcki. 21.45: Könnyű zene hangosfilmekből és operetekből. Gramofonlemezek. 23: Radu Vasilescu a sporteredményeket mondja be. 23.15: Szimfonikus zene gramofonlemezek.

Budapest I, 10.30: Hírek. 11—12.10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet Magyarász Ferenc O. Cist. bakonykoppányi plébános mondja. 12.15—13.15: Evangélikus istentisztelet. Prédikál H. Gaudy László. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben kb. 14.05: Esztergom. Irta Babits Mihály. (Felolvasás.) 14.50: Egészségügyi Kalendárium. 15: Hanglemezek. 16: Gyümölcszedés, válogatás és csomagolás. 16.45: Mursi Elek cigányzenekara. 17.30: Trenacsén. Rexa Dezső előadása. 18: Szatmári Tibor zongorázik. 18.30: Világhírű dalok különös történetei. Kilián Zoltán előadása (Hanglemezekkel.) 19.30: Közvetítés a városligeti Fényes-cirkuszról. 19.50: A rádió szalonzenekara. 20.30: A Szent István emlékévé nemzetközi repülőtalálkozója. 21: Sporteredmények. 21.10: Autón szerzett menyasszony. Vidám zenés rádiójáték három részben. Irta Szilágyi Ödön. Verseit és zenéjét írta és rendezte Kiszely Gyula. Utána kb. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Közvetítés a Bellevue-szállóból. Miletin Géza jazz-hármasa játszik. 23.50: Az 1. honvéd gyalogezred zenekara. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II, 12.20: Weidinger Ede szalonzenekara. 16: Hanglemezek. 17.35: Cigányzene. 18.05: A rádió tárgysorsjáték ismertetése. 19.25: Petőfi képzelete. 20: Gizella királyné a krónikák tükrében. 20.30: Hanglemezek. Közben 21.10: Hírek. 22: Cigányzenekar.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 8.

București, 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport és vizállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. A műsorban a következő szerzők művei: Reznicek Német táncok. Csajkovszki, V. szimfónia. Mozart, Szerenád. Strauss: Kék Duna. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Simpson, Scarlatti, Beethoven, Schubert, Couperin, Hahn, Perdell, Albeniz, Gane. 15.20: Időszzerű kérdések. Közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Román aktualitások. Kultura. 19.17: Szórakoztató és vegyes zene. (Gramofonlemezek.) 20.45: Rádiógyetem. Al. Marcu egyetemi tanár előadása. 21: A Cabiaglia-hármas hangversenye. 21.35: Kamarazene. Részletek Mozart műveiből. 22.10: Gabriel Naruja énekhangversenye. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: P. Jelescu. M. Jora. Enescu, Kiriac. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Szórakoztató zene közvetítése a tisztikaszinó éttermezéből. 23.45: Hírek a külföldre francia nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Hol, hogyan és mit esznek az emberek? (Felolvasás.) 11.45: A középkor mesés szörnyei. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Franadi Edit zongorázik. Kálmán Mária hegedül. zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus zenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákfelőrája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Lakatos Flóris cigányzenekara. 19: A jövő háborúja. Irta Suhay Imre ny. altábornagy. (Felolvasás.) 19.30: Hanglemezek. Közben 20.15: Hírek szlovák nyelven. 20.35: Diószeghy Miklós elbeszélései. Baromfi kiállítás. Vidéki riport. 21: A Turandot ismertetése. 21.10: A Szegedi Ünnepi Játékok keretében a Turandot közvetítése. I. felv. után kb. 21.45: Hírek. A II. felvonás után kb. 22.50: Hírek, időjárásjelentés. Az előadás után kb. 24: Vörös Elek cigányzenekara.

Budapest II, 19.35: Híres magyar természettudósok. 20.30: Friss Antal gondolkázik. 21: Hírek. 21.25: Táncclemezek.

KEDD, AUGUSZTUS 9.

București, 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.

GDYNIA

Amerika-Hajóstársaság S. A.

Rendszeres utas- és teherszállítás

Északamerikába és Kanadába

az új modern „BATORY” és „PIL-SUDSKI” motoros hajókkal Bucarestből NEWYORK-ba, vagy HALIFAX-ba, beleértve a vasút utazást gyorsvonaton, szállodát, ellátást a kikötőkben 18.000 leitől felfelé.

Dél-Amerika, Rio de Janeiro Santos Montevideo, Buenos-Aires

a kényelmes „KOSCIUSKO” és „PULASKI” gőzösökkel kedvező árak mellett.

Palesztina

az s/s „POLONIA” óceánjáróval, turista-otztały 1.400 leitől felfelé.

GDYNIA AMERIKA LINE de NAVIGATIE S. A. București, Str. Poincaré 39.

Tele on: 4-22-31.

25: Déli hangverseny. A Jean Sibiceanu-zenekar játéka. Könnyű zene. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Időszzerű kérdések. A rádióval kapcsolatos problémák. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Műszaki üzenetek. 19.17: Nagy zeneszerzők portréi. Cesar Franck. (Gramofonlemezek.) 20.20: Aurel Borneanu énekhangversenye. A műsorban a következő művek szerepelnek: Loewe: Dal, Gluck: Ifigenia Aulisban. Verdi: Don Carlos. 20.45: Szimfonikus hangverseny. Műsor: Weber: Euryante, Weber: Oberon. Chopin: Concertmű No. 2. Berlioz: Romeo és Julia. 21.45: Rádiógyetem. Dr. Manicaticide egyetemi tanár előadása a gyermek nyaraltatásának kérdéséről. 22: A hangverseny folytatása. Liszt: Mefisztó-keringő, Mendelssohn: Olasz szimfónia. 22.30: Hírek, Sport. 22.45: A Ionel Giurgea-zenekar hangversenye. Szórakoztató zene közvetítése az egyik étteremből. 23.45: hírek a külföldre angol nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Örök sirás, örök mosoly. Irta Vághy Panni. (Felolvasás.) 11.45: Divattudósítás. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Suki Tóni és cigányzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A mindenre ráérő aszszony és akinek semmire sincsen ideje. Kner Imréné előadása. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A hódmezővásárhelyi cse repes legények. Kiss Lajos muzeumi igazgató előadása. 18.25: Az Építőmunkások Dalárdája és a Budai Szabadság Dalkör. 19.15: A légoltalom műszaki kérdései. 19.35: Gémes Irén hárfázik. 20: Madáriesen a nyári Tiszán. 20.30: Magyar nótacst. László Imre énekel, Sárvári János tárogatózik, kísér Bura Sándor cigányzenekara. 21.30: Tréfás székely mesék. (Hanglemezek.) Bevezetőt mond: Ortutay Gyula. 22: Hírek. 22.20: Faragó György zongorázik. 22.55: Időjárásjelentés. 23: A rádió szalonzenekara. 24: Hírek német és olasz nyelven. 0.10: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Megyeri Gyula és jazz-zenekara játszik. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II, 19.35: Adám Dezső elbeszélései. 20: Takács Paula énekel. 20.30: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.25: Filmrészletek és táncszámok.

NYILTER.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Feleségemtől, született Kőműves Máriától különváltan élek, érte felelősséget nem vállalok.

Rovine, 1938 augusztus 6.

Kabát János.

BANCA ARDELEANA S. A. R.

Központ: CLUJ. Főtelep: BUCURESTI

Fiókok: Arad, Braşov, Oradea, Satu-Mare, Sibiu, Tg.-Mureş, Timişoara

Vagyon Mérleg-számla 1938. június 30-án

	Lei	Lei		Lei	Lei
Pénztár:			Részvénytőke		150.000.000
a) Készpénzkészlet	67.085.261		Tartalékalapok:		
b) Disponibilitás a B. N. R.-nál és a Postacekkpénztárnál (C. E. C.)	11.963.519	79.048.780	Rendes tartalékalap	22.000.000	
A vista bankári követelések:			Értécsökkenési alapok:		
a) Leiben	253.967.230		a) Kétes követ. tartalékalapja	3.915.219	
b) Devizában	10.318.194	264.285.424	b) Ingatlan értécsökkenési alap	3.500.000	7.415.219
Értékpapírok:			Tisztviselők nyugdíj- és segély-alapja		7.000.000
I. Belföldiek:			Betétek:		
a) Állami értékpapírok 7.794.400 n. é.	5.253.203		I. Belföldiek:		
b) Tőzsdén jegyzett értékpapírok 746.500 n. é.	1.208.305		a) Látra:		
c) Tőzsdén nem jegyz. értékp. 133.700 n. é.	15.914	6.477.422	Bemutat. szóló betétkönyvvvel	107.780.471	
II. Külföldiek	22.000 n. é.	9	Névre szóló betétkönyvvvel	22.418.307	130.207.778
Váltótárca:			b) Határidőre:		
I. Belföldön fizetendők:			Bemutat. szóló betétkönyvvvel	413.175.732	542.595.860
a) Nyílt váltóhitelek	111.130.769		Névre szóló betétkönyvvvel	129.420.128	64.287.383
b) Áru, értékpapír és más fedezettel	2.562.615		II. Külföldiek		
c) Jelzálog fedezettel	151.187.055	264.880.439	Hitelezők:		
Folyószámla adósok:			Folyószámla betétek:		
I. Belföldi adósok:			I. Belföldiek:		
a) Külön fedezet nélkül	236.923.420		a) Látra	273.324.911	
b) Keresked. árufedezettel	381.981		b) Határidőre	104.496.205	377.821.116
c) Értékpapírfedezettel	26.835.265		II. Külföldiek:		
d) Árufedezettel	51.474.151		a) Látra	12.501.431	
e) Jelzálogfedezettel	161.411.344		b) Határidőre	144.029.142	156.530.573
f) Más különféle fedezettel	326.454.194	303.480.355	Fel nem vett osztalékok		4.100.828
II. Külföldi adósok:		56.304.959	Különféle elszámolási számlák		241.907.882
Az 1934. IV. 7-i adósságrendező törvény kedvezményeiben részesített adósok			Átmeneti számlák		3.213.164
(Csökkentett tőkeösszeg)		17.480.322	Beszedett kamatok:		
Részesedések:			a) Váltókamat	4.411.088	
Belföldön: ipari és keresk. vállalatoknál		3.850.000	b) Folyószámla adóskamat	25.445.962	29.857.050
Hosszu lejáratú kölcsönök		64.310	Jutalékok		4.811.145
Ingatlanok:			Értékpapírjövdelem		199.381
a) A bank üzleti céljaira szolgáló ingatlanok	35.426.200		Jövdelem részesedésekből		16.304
b) Más ingatlanok	19.611.067	55.037.447	Ingatlanjövdelem		1.866.076
Különféle elszámolási számlák		169.301.200	Különféle jövedelmek		11.815.381
Átmeneti számlák		9.362.610			
Üzleti költségek:					
a) Fizetések és járulékok	14.700.927				
b) Különfélék	8.619.168	23.320.095			
Adók és illetékek		976.712			
Kifizetett kamatok:					
a) Takarékbetétek után	12.735.729				
b) Folyómlabetétek után	4.646.561				
c) Más hitelezőknek	1.302.560	18.684.850			
		1.755.645.140			1.755.645.140
Nyilvántartási számlák:			Nyilvántartási számlák:		
Alapszabályszerű letétek		5.550.000	Alapszabályszerű letétek		5.550.000
Kezességi adósok és a bank által adott garancialevelek: Belföldön		265.124.555	Kezességi és a bank által adott garancia levelek hitelezői: Belföldön		265.124.555
Kézizálogban levő kereskedelmi értékek		247.772.046	Kézizálogban levő kereskedelmi értékek letétese		247.772.046
Inkasszóértékek		111.622.442	Inkasszóértékek megbízói		111.622.442
Jelzálogok, engedményezések, kézizálogban lévő áruk és egyéb fedezetek		764.844.861	Jelzálogok, cesziók, áruk és más garanciák letévői		764.844.861
Kézizálogban lévő értékpapírok		33.493.650	Kézizálogban lévő értékpapírok letévői		33.493.650
Megőrzésre letett értékpapírok és más értékek		250.076.616	Megőrzésre átadott értékpapírok és más értékek letévői		250.076.616
Óvadék értékpapírok		36.834.100	Különböző kikölcsönzött értékek		36.834.100
Meghitelezések és különfélék		49.429.658	Meghitelezések és különfélék		49.429.658
Visszleszámított konvertált váltók (Csökkentett tőkeösszeg)		360.000	Visszleszámított konvertált kötelezettségek		360.000
		1.765.107.928			1.765.107.928

Cluj, 1938. június 30.

Az igazgatóság nevében:
MOCSONYI
elnök.

CONRAD

HARGITAY

Az ellenőrzésért:
IOAN PETRAN
ügyvezető igazgató.
A könyvelésért:
SZABÓ MÁRTON

aligazgató, jogosított könyvelő.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :- szó 2 lei

LEVELEZÉS

Csinos, fiatal urleánynak, ki egyedül éri magát, megértő, figyelmes, állandó partnere lenne független, önálló, komoly ur. Csakis kimerítő, intelligenshangu levelekre válaszolok. Leveleket kérem „Őszi esték” jellegre az Aradi Közlöny kiadóiba. 4936

Független urinó keresi vidéki uriember barátságát. Jelige: „Barna 38.” 4948

ALKALMAZÁS

Ugyes varrónő házakhoz ajánkozik. Vidékre is megy. Cimeket a kiadóba kérek. 4908

Fűzőkészítő munkakönyvvel és külföldi gyakorlattal szaküzletben alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 4923

Magános, föltétlen uriembernek háztartás vezetését vállalná fiatal minden információ kibíró urilasszony. Nem magas fizetésre, inkább jó bánásmódra reflektálók. Csakis komoly, teljesimű levelekre válaszolok. „Otthont keresek” jellegre a kiadóba 4935

Jóllövő, megbízható mindenest keresek kéttágu családhoz szeptember 1-re. Cim a kiadóban. 4965

Jóllövő minden 15-re vagy 1-re levetetik. Jelentkezni „Atlantica”-kávész-let. 4965

Magános férfi középkorú, megbízható minden 15-re vagy 1-re levetetik. Jelentkezni „Atlantica”-kávész-let. 4965

Magános férfi középkorú, megbízható minden 15-re vagy 1-re levetetik. Jelentkezni „Atlantica”-kávész-let. 4965

Magános férfi középkorú, megbízható minden 15-re vagy 1-re levetetik. Jelentkezni „Atlantica”-kávész-let. 4965

Magános férfi középkorú, megbízható minden 15-re vagy 1-re levetetik. Jelentkezni „Atlantica”-kávész-let. 4965

LAKÁS

Kiadó modern földszintes 2 uccai parkettás lakás, mellékhelyiségekkel szeptember 1-re. Érdeklődni lehet: Str. Consistorului 35. 4928

Bulev. Reg. Ferdinand 28. szám alatt kiadó 2 raktárhelyiség, egyenként 21x6 méter. Ugyanott egyszoba, konyha, mellék-helyiségekből álló lakás kiadó. Felvilágosítások Borsos kovácsnál, az udvarban. 4925

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy, vagy két különbejáratu íres szoba, folyóvízzel. Irodának igen alkalmas Cim a kiadóhivatalban 4729

Modern parkettás kétszobás, fürdőszobás lakás kiadó. Ugyanott műhelyek és raktárak kiadók. Érdeklődni Str. Fabriciei 18. 4937

Cal. Radnei elején, új házban háromszobás, összkomfortos lakás szept. 1-re kiadó. Érdeklődni Cal. Radnei 19. alatt. 4980

Modern háromszobás lakás új épületben november 1-re kiadó. Érdeklődni Müller parfümeria. Piata Avram Iancu. 4985

Belvárosban magános villában különbejáratu butorozott udvari szoba kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 4987

Főpórtával szemben két parkettás szoba konyhával, fürdőszoba használati kiadó. Str. Bratianu 13. 4987

Bulevardul Regina Maria 18. sz. házban II. emeleti uccai négyszobás lakás összes mellék-helyiségekkel november 1-re kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 4955

Bulevardul Regina Maria 18. sz. házban II. emeleti udvari háromszobás lakás fürdő- és előszobával, konyha és kamrával szeptember hóra kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 4957

Kiadó azonnalra két- vagy háromszobás újonnan alakított, nagyon jó beosztású II. em. lakás. Ugyanott irodáknak, vagy üzemmek I. em. Piata Avram Iancu 16. érdeklődni a házmesternél.

Háromszobás összkomfortos. földszinti uccai lakás novemberre kiadó. Str. Vladimirescu 5. 4956

Kétszobás, fürdőszobás, modern lakás kiadó. Str. I. Petru 10. 4966

Háromszobás, modern, komfortos lakás azonnal vagy szeptember 1-re kiadó. Str. Grănicerilor 6. 4876

Kétszobás uccai lakás kiadó. Str. Cuza Vodă 52.

Kiadó butorozott szoba 2 személyre, kosztál. Cim a kiadóban. 4947

Kétszobás, fürdőszobás udvari lakás kiadó. Str. Seminarului 1. 4976

Két íres szobát keresek divatszalonnak, központban. Cim a kiadóban. 4973

Négyszobás modern földszinti lakás kiadó. Bul. Dragalina 4. (Palatul Cultural-lal szemben) 4978

4-5 szobás modern erkélyes lakás kiadó. Str. Eminescu 30. 4977

H a a s z

Ingatlanforgalmi Irodája Arad, Str. Eminescu 20-22. Alap. 19.8 Te fon 22-24

Kérem 20 év óta fennálló irodámat bizalommal felkeresni.

Belváros legértelmesebb központján, bérház, több lakás és üzlettel, telek értékben alul Főtéren nagy bérház 10 százalékos tiszta lövedelemmel, előnyös árban. P. Avram Iancu-térről 2 percnél távolságra, bérház 10 lakás, parketta, fürdőszoba 12 százalékos lövedelem 1 millió 200 ezer. Főtvonalon emeletes masszív ház, 5 lakás, részben fürdőszoba, 720 ezer. — Főtéren kétemeletes ház, 10 lakás és üzlet, 200 ezer lövedelem, 2 millió. — Bul. Carolon új ház, 6 darab összkomfortos lakás, 1 millió 650 ezer. — Központ közelében emeletes ház, 5 lakás, fürdőszoba, 780 ezer. — Színház közelében emeletes ház 4 darab összkomfortos lakással, árvehető kölcsönrel, kerttel, orvosnak, ügyvédnek kiválóan alkalmas, 1 millió 300 ezer. — Ortutay-palota közelében 10 lakásos ház, telek-értékben 725 ezer. — Piac közelében sarokbérház, 50 ezer évi lövedelemmel, 350 ezer. — Belváros szélén 10 lakásos ház, 48 ezer évi lövedelemmel, 950 ezer. — Főtvonalon emeletes masszív ház 7 lakás, fürdőszoba, 1 millió 100 ezer. — Belváros centrumában emeletes, legjobban épített ház, 320 ezer lövedelemmel, 3 millió. — Főtéren lakások üzletekkel és a város összes uccáiban bér-, magán-házak és villák. Timisoara és Arad közelében földbirtokok 20 kat. holdtól 400 holdig eladók. Bankkölcsönök közvetítése.

Uj üzlet

Biv. Reg. Maria 19. sz. a'att. Tekintse meg finom és különleges gyümölcsöket, most megnyitott üzletben. Szíves pártfogást kérve **WAGNERNE.**

LIPCSEI ŐSZI VÁSÁR 1938

Kezdődik: aug. 28-án

Felvilágosítást nyújt a

LE PZIGER MESSAINT LEIPZIG (Deutschland)

vagy

tiszteletbeli képviselő: Eugen v. Angerbauer, Timisoara I. Str. G n Prapor escu 2. Telefon 70.

ELLÁTÁS

Egy-két iskolás urleánynak teljes ellátást nyerhet özv. dr. Zeiner Gusztávnál Str. Goldis 18. II. 4958

ÜZLET

Rentábilis kereskedelmi vállalat (olmenő üzletkörének kibővítése céljából finanszírozót keres 200-250 ezer leiel. Tőke biztosítva. Bankgarancia elegendő. Ajánlatot „Nagy hozam” jellegre a kiadóba. 4969

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 10 család méh országos kaptárba. Ghioroc. Soseana Natională No. 71. 4953

Motorkerékpár, használt, új motor, családú egy miatt eladó. Cim a kiadóban. 4954

Butorok eladók: ágy, asztal, szekrény, stb. Str. Mircea Stănescu 12. 4971

Teljes fürdőszoba berendezést vennék. Oxigen-gyár, Tel. 15-05. 4963

Kombinált szekrények, rekamiék, kiub-fotelek, vitrinek, irodaberendezés olcsón eladó. Comisio biz.-üzlet. Dacia-kávészármellett. 4962

INGATLAN

100-120 hold földet bére vennék. Cimket a kiadóba kérek. 4939

Berüszlet keresek megvételre 700.000.- lei értékben. Cimeket „Arad” jellegre a kiadóba kérek. 4967

KÜLÖNFÉLÉK

Kiadó Ineun, főtton, üzlethelyiség összes mellék-helyiségekkel, igen alkalmas vegyeskereskedésnek. Ugyanott keveset használt Chevrolet-autó eladó. Bővebbet Merkle Vilhelm, Timisoara III., Strada Gen. Mosoiu 10. 4950

Ritka alkalmi vétel!

Podgoria-Hegyalja legszebb és legkeresettebb részén, hegyoldalon, autóval is behajtható, park közepén alapincézett félemeletes gyönyörű ur villa, 5 szoba, elő-, fürdő-, cseléd-szobás lakás, veranda, vízvezeték, villanyvilágítás, komplett berendezéssel, hozzátartozó 5 és fél kat. hold legprimább fajszőlővel, elsőrendű hordó és felszereléssel együtt 800.000 leiert eladó.

Egyedüli megbízott Kliss Lajos „Uranul” ingatlanirodája. Str. Horia 2. sz. Telefon: 18-21. 4960

Chamotte

tégla használt és chamotte-liszt minden mennyiségben kapható Oxigén-gyár. Tel.: 1505

A Holland-Amerika-Linie

kepviselet keres Arad részére, a hajás és uas szakmában járatos és a központban üle neyiséggel rendelkező. Ajá. a ok Bucarestben, Calea Victoriei 10, eia i.

HATSCHÉK

Ingatlanforgalmi iroda Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott) előnyös alánlat!

Főtéri emeletes üzletes sarokház, 265 ezer hozam, 2.600 ezer. — Körül emeletes új modern bérház, összkomfortos középnyagy lakások, pince, beépíthető nagy telek, alkalmi árban. — Színházhoz közel emeletes üzletes ház nagy lövedelemmel, 1.350 ezer. — Központban masszív bérház 5 középnyagy elő, fürdőszobás lakás, szuterén, több kislakás, esslg. rollók, 105 ezer hozam, alkalmi árban 945 ezer. — Ortutay-palotához közel emeletes 4 lakásos (elő-üldő-cseléd-sz., parkett) kedv. fiz. felt. 900 ezer. — Iparos Kulturházhöz közel masszív emeletes, alapincézett 4 lakásos (elő-üldő-szobákkal) jó hozam, kert 650 ezer. — Iancu-térhez közel emeletes átjáróház beépíthető értékes fronttal és nagy kerttel, nagy pince és raktárhelyiségek, több fürdőszobás középnyagy lakás, 60 ezer hozam, kedv. fiz. felt. 650 ezer. — Rendőrséghez közel félemeletes alapincézett 5 szobás, összkomfortos családi ház (2 lakással átalakítható) külön 2 új fürdőszobás lakás, nagy kert, kedv. fiz. felt. 560 ezer. — Consistorului-u.-hoz közel üzletes bérház, 1 fürdőszobás nagy s kis lakás, jó hozam 550 ezer. — Tüzoltóságához közel alapincézett részben új 1x4, 1x2 szobás, fürdőszobás lakások, esslg. rollók, cserépkályhák, szép kert, kedv. fiz. felt. 480 ezer. — Belvárosi régi sarokbérház, elfelezhető és külön értékesíthető 240 öl saroktelekkel, 40 ezer hozammal 475 ezer. — Körut mellett magasföldsztes jókarban tartott 3-szobás magasföldsztes családi ház (elő-fürdő-cseléd-sz., esslg. rollók) külön épületben 3x1 sz. tell. lakások, pince, összközművek, jó hozam 400 ezer. — Térmező magasföldsztes erős alapincézett bérház 2x3 sz. elő-fürdő-szobás, 2x1 sz. teljes lakás, beépíthető front 450 ezer. — Állomáshoz közel szép, erős, magasföldsztes bérház 8x1 szobás teljes lakás, külön házmester lakás, nagy uccafront: olcsó bérletekkel, 36 ezer hozam, 310 ezer. — Calvin-ucca közelében bérház 2 üzlet s 3 lakással, nagy front, jó hozam, 260 ezer. — Volt Elisabetha-mozi mellett új 3 lakásos bérház, park udvar, kedv. fiz. felt. 230 ezer. — Permeával új magasföldsztes 3x2 sz. tell. lakás, pince, esslg. rollók, 300 öl gyümölcsös 250 ezer. — Szerb-templomhoz közel kettős telekre épült bérház 40 ezer lövedelemmel, kedv. fiz. felt. 220 ezer. Dir. CFR-hez közel, elválasztható nagy telekkel, 6 bérelményes alapincézett bérház 24 ezer hozammal 210 ezer. — Saguna-ut mellett, utkeresztződésnél, 1x2, 2x1 sz. tell. lakások, 200 öl kert 180 ezer. — Seminarium táján 2x2, 1x1 sz. tell. lakás, 200 öl kert, 18 ezer hozam, 160 ezer. — Gyermekkorház szomszédságában erős 3 lakásos, 400 öl gyümölcsös kerttel, gazd. épületek 155 ezer. — Kogalniceanu-u. mellett 2x2 sz. tell. lakások, nagy kert, 130 ezer. — Telkek. — Földek. — Szőlők. — Kölcsön bekebelezésre. 4959

Villakerteket tervez és ültet a legújabb kiviteiben Prica főkertész. Str. Cuza Vodă 32. 4949

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlástholmit. — Vásárolk lakásban és padlason heverő bármilyenféle felesleges holmit, ilim-omot stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra, levelezőlap- vagy személyes hívás: a nazhoz jövek. Uoju-uoca 6.

Stelner Sándor. Telefon 26-18. Telefon 26-16.

Dionálók, ebédlők, kombináltsekreény, iróasztalok, esillák, üttöltött üdv. urizoba, antik bútor, biedermeier bútorok, turk, fókos seoretair, antik sekreények és vitrinek nagy választásban.

Zálogkölcsönöket szövetünk. Előleglet adunk, zálogcédú-aját ocsón osszaoljuk. **TEMPO bizományi üzlet, F scher Elz-palota.**

Legujabb jelentéseink:

Ujabb német—csehszlovák és lengyel— csehszlovák pilóta konfliktusok

Varsóból jelentik: Hivatalos jelentés szerint szombat reggel három, harci formációban haladó csehszlovák katonai repülőgép Zywiersnél átrepülte a határt és lengyel területre szállott. Körülbelül 22 kilométernyi utat tettek meg lengyel területen, majd visszatértek Csehszlovákiába. A prágai lengyel követ utasítást kapott, hogy igen határozott formában tiltakozzék az újabb határsértés miatt.

Prágai jelentés viszont arról számol be, hogy egy német birodalmi repülőgép csehszlovák te-

riületre repült és az ország belsejében meglehetősen mélyen behatolva, eirepült néhány város felett s csak azután tért vissza. A gép, amelyről katonai járőrök és a pénzügyőrség megállapította, hogy német birodalmi gépmadár volt, a porosz-sziléziai Brachnitznál repült át a határon, elrepült Skrochowitz felett, majd Tropau—jagerndorf irányában folytatta útját Innen Branzendorf felé repült a német gép, a város felett kört írt le, majd két órai ut után visszatért ugyanazon az útvonalon, amelyen az országba jött.

Zátonyra jutottak a japán-szovjet tárgyalások

Tokio. Japán politikai körökben úgy tudják, hogy Litvinov szovjet külügyi népbiztos és Sigemicu moszkvai japán nagykövet hosszúságú tárgyalásai nem vezettek eredményre, miután a két szemben álló fél nem tudja összeegyeztetni érdekeit. Itteni politikai körökben annak híre terjedt el, hogy úgy igyekeznek az ügyben megegyezést létrehozni, hogy ajánlani fogják a kérdéses terület katonai kiürítését. Ebben az esetben vegyes bizottság keresné fel ezeket a területeket és az hozná meg a mindkét fél számára kötelező döntést.

Miután a japán külügyminiszter kabinetben behatóan tanulmányozták Litvinov szovjet külügyi népbiztos válaszát, a japán külügyminiszter távirati úton utasította Sigemicu moszkvai japán nagykövetet a tárgyalásra.

Tegnap reggel a szovjet csapatok újabb támadást intéztek a cseng ku fengi magaslatok ellen. A japán légi haderő azonban visszavonulásra kényszerítette a szovjet csapatokat. A japán hadügyminiszterium szerint reggel 6 óra 30 és 6 óra 50 perc között egy gyalogsági hadosztály 50 tank támogatása mellett a Csang Csin tótól délre megkezdte a támadást, egy másik hadosztály pedig, amelyet 60 tank támogatott Csang Cso Pingtol északra támadta a japán csapatokat. A Sin Liu Fengnél levő erdőségeken a szovjet csapatok ugyancsak támadást intéztek a japánok ellen.

A Domel iroda jelenti, hogy tekintet nélkül a tárgyalásokra, a szovjet hatóságok bezárták a chabarovskij japán főkonzulátust, amelynek személyzete csütörtökön Vla divosztokba utazott.

Ugyancsak tokiói jelentés híreket közöl

a hadihelyzetről is, amelyek szerint a szovjet haderők légi erejének utánpótlása tovább folyik. Szovjet hadirepülőgépek ismétlenül átrepülték a choreai határt s idegen területen felderítő munkát végeztek, majd bombáz

CSANG-KAI-SEK

ták a japán csapatteket és a choreai falvakat. A japán légvédelmet eddig nem szervezték kellőképpen be és a japán csapatok csupán léghárító ágyúkkal és gépfegyverekkel tüzelnek az ellenséges gépekre, amelyek közül kettőt lelőttek.

A MAC legyőzte a BBTE-t az atletikai páros-versenyen

MAC—BBTE 82:57

Budapestről jelentik: Mintegy 3000 néző előtt folyt le a budapesti BSZKRt sporttelepén a két legkiválóbb magyar atléta-egyesület, a MAC és a BBTE összecsapása és a jobb átlagot felvonultató MAC megérdemelten győzött. Az eredmények:

100 méter: 1. Kovács 10.9 mp., 2. Sir 10.9 mp., 3. Nagy 11 mp., 4. Gyenes.

400 méter: 1. Görkoi 48.6 mp., 2. Vadas 49.3 mp., 3. Minai 49.9 mp., 4. Polgár.

800 méter: 1. Harsányi 1 p. 54.2 mp., 2. Tenesvári 1 p. 54.2 mp., 3. Iglói 1 p. 54.4 mp., 4. Szabó 1 p. 54.6 mp.

1500 méter: 1. Szabó 3 p. 59.8 mp., 2. Harsányi 4 p. 04.4 mp., 3. Rátonyi 4 p. 04.8 mp., 4. Vörös.

5000 méter: 1. Iglói 15 p. 25.4 mp., 2. Csaplár 15 p. 26.2 mp., 3. Kelen, 4. Németh.

110 m. gát: 1. Kovács 15.6 mp., 2. Szabó Endre 15.8 mp., 3. Dombovári, 4. Losonczy.

Magasugrás: 1. Losonczy 178 cm., 2. Vermes, 3. Koltai, 4. Dombovári.

Távolugrás: 1. Balogh 713 cm., 2. Koltai 711 cm., 3. Veres, 4. Dusnoki.

Rudugrás: 1. Karlovits 370 cm., 2. Zsuffika 360 cm., 3. Papp.

Súlydobás: 1. Darányi dr. 1508 cm., 2. Csányi 1429 cm., 3. Kovács dr., 4. Kiss.

Díszkoszvetés: 1. Kulitz 4525 cm., 2. Darányi dr. 4315 cm., 3. Bertalan, 4. Rózsa.

Gerelyvetés: 1. Várszegi 6781 cm., 2. Makkai 6015 cm., 3. Papp dr., 4. Csányi.

Svédstaféta: 1. BBTE 1 p. 57 mp., magyar rekord, 2. MAC 1 p. 57.6 mp.

Demokrata-front alakul Lengyelországban

Varsó. Moscicky köztársasági elnök a jövő héten érkezik vissza Varsóba. Ezzel megindul az a belpolitikai élet, amelynek legkiemelkedőbb jelensége a baloldali és középpártoknak az a törekvése, hogy a küszöbön álló községtanácsi választásokra széleskörű demokrata-frontot hozzanak létre.

A külföldi diplomák felülvizsgálata során:

134 orvost és 570 gyógyszerészt tiltottak el a gyakorlattól

Most fejeződött be az egészségügyi minisztériumban a külföldön szerzett orvosi és gyógyszerészi oklevelek felülvizsgálata. Az igazolási eljárás során kimutatás készült azokról az orvosokról és gyógyszerészekről, akikről a felülvizsgálat eredményeképpen megvonták a szabad működést biztosító engedélyt mindaddig, amíg különleges vizsga elvégzésével nem igazolják képességüknek helyes voltát. Összesen 134 orvost és 570 gyógyszerészt, illetve segédgyógyszerészt utasítottak vizsgára, amelynek időpontját egyelőre nem határozták meg.

Angol küldöttség Mussolininél

Róma. Mussolini ma fogadta Rocke angol őrnagyot, az angol alsóház 60 képviselőből álló angol—olasz csoportjának tagját, aki a csoport üzenetét továbbította a Ducehoz. Az angol alsóház angol—olasz csoportja őszintén reméli, hogy a legközelebbi jövőben végre hatályba léptetik az angol—olasz egyezményt, amelyet az európai tartós béke szempontjából nélkülözhetetlennek tartanak, mert a szilárd béke legfőbb feltételét látják benne.

Dancs Ica aradi származásu színésznő férjhezment egy berlini gyároshoz

Sok embert érdeklő házassági hír érkezett néhány nappal ezelőtt Aradra, ahol néhány évvel ezelőtt gyakran és melegen tapsolta meg a színházbajáró közönség Dancs Ica, a társulat fiatal szubrettjét. A tehetséges színésznő itt kezdte meg színészi pályafutását, amely már az első időkben is szépen, sokatigézően indult. Később Budapestre került Dancs Ica, aki közben a „Dévai” művésznevet vette fel, a magyar fővárosból pedig Bécsbe szerződött, először a Königin Revütheater-hez, majd más látogatott bécsi színházakban lépett fel.

Az elmúlt évben az osztrák rádió szerződtette a fiatal magyar színésznőt, akiről a bécsi lapok a legnagyobb elismeréssel emlékeztek meg a három év alatt, amit az osztrák főváros színpadain töltött. Itt, Bécsben történt, hogy Dancs Ica megismerkedett Bickenstreck Konrád berlini gyárossal, az ismeretségből melege vonzalom fejlődött, amelynek hatása alatt az egykori aradi szubrett most már Berlinbe szerződött. A német fővárosban is elismeréssel fogadott szereplése azonban rövid ideig tartott, mert Dancs Ica kezét megkérte a gyáros és a szubrett igent mondott. A napokban érkezett levél Berlinből Dancs Ica Aradon élő szüleihez s már arról számol be, hogy Dancs Ica és Bickenstreck Konrád Berlinben polgári házasságot kötöttek és most hazakészülnek, hogy az egyházi áldást itt kérjék ki házasságukra.

Legujabb sport!

Megkezdődtek az európai bajnoki uszóversenyek

London. Nagyszámú közönség jelenlétében, fényes külsőségek között megkezdődtek az európai uszóversenyek. A megnyitó beszédet lord Aberdare, az angol testnevelési tanács elnöke mondotta, aki melegen üdvözölte a versenyzőket. Ezután megkezdődtek a küzdelmek, amelyeknek során a 100 méteres gyorsúszásban, a második előfutamban a következő eredmények adódtak: Fischer (magyar) 1 p. 00.4, Dove (angol) 1 p. 00.8, Nakache (francia) 1 p. 01.4, dr. Csik (magyar) 1 p. 01.5. Harmadik előfutám: Hoving (németalföld) 1 p. 01.8, Weinwright (angol) 1.02.2, Görösi (magyar) 1.02.3. Vízipólo eredmények: Belgium—Németalföld 4:4 (3:3), Magyarország—Olaszország 9:0 (4:0). A gólokat Brandy (4), Kisléghy (3), Halmasi (1) és Kánassy (1) dobták.